

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

stran 8

SIROMAŠNA ODPRAVA PREMAGALA DAULAGIRI

stran 12

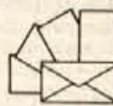
MUZEJSKI BLAZNIKOV VEČER

*pismo
zaupanja*

stran 6

Nastasja Kinski snema v Trziču

TIHA NOČ V KURNIKOVI HIŠI

ljubljska banka

Temeljna banka Gorenjske

stran 7

SMRT KOSI ZARADI POMANJKANJA IZKUŠENJ

Bad Kleinkirchheim, 17. januarja — Na nedeljski slalomski tekmi za svetovni pokal se je med našimi najbolje izkazal Robert Žan, član SK Jesenice. Četrto mesto je njegov največji uspeh in rezultat dobrega dela. Na tekmi so njega in druge naše smučarje spodbujali tudi nagrajenci akcije Podarim — dobim, ki jih je v Bad Kleinkirchheim odpeljal Alpetour. Več na zadnji strani.

Foto: V. Stanovnik

Karambol v bencinski luknji

Pravzaprav bi težko kar pokazali na tistega, ki mu je sedanja mila (nesnežena) zima najbolj naklonjena. Prav gotovo so je veseli uporabniki cest (vozniki), ker, če že niso suhe, so brez dodatne zimske opreme ceste vsaj varnejše brez snega. Zadovoljni, vendar s precej kislim nasmehom, gledajo vsak dan v nebo cestarji. Nesnežena zima jim bo zmanjšala izgubo oziroma preveliko dovoljeno porabo za vzdrževanje, ki so jo pridobili že na začetku prejšnjega leta in potem še med letom. Olajšanje pa pomeni letošnja zima morda za zvezno vlado, ki je tako vsaj navidezno pridobila na času, ki razmišlja o drugačni praznovrednosti bencinskega dinarja. Kakorkoli že obrabimo, je resnica ta, da je matematika lo-

gica in izračun, tako vsaj pravijo gorenjski cestarji (pa tudi drugi), bo še vedno rdeč 40 starih milijard dinarjev, kolikor so jih lani preveč porabili za vzdrževanje cest, se bo morda zdaj razpolovilo? Ob tem pa seveda tudi ne drži, da sedanja zimska služba nič ne stane. Poraba soli in posipnih materialov, kot ugotavljajo, je pri takšni zimi celo večja. Dežurne službe morajo biti pripravljene. Prihranek je torej pri mehanizaciji in gorivu. Se največji prihranek je pravzaprav, ker škoda po takšni zimi na cestah ne bo tolikšna (spomladi), kot bi sicer najbrž bila. Vendar pa je za nasploh slabe ceste pri nas to kaj slaba tolažba in predvsem dvorezen meč, če bi kdo na ta način delal računico za naprej. Denar, ki ga vlada

do zdaj iz bencinskega dinarja ni izločila za ceste, se kaže zaradi nenehnega zmanjševanja standardov v neurejenem odvodnjavanju, neurejenih bankinah, osiromašeni cestni signalizaciji, da ne govorimo o neočiščenih robnikih cest, obtočenih in zarjavelih ograjah ... Zaradi takšnega (ne)vzdrževanja smo lani na Gorenjskem "pridelali" kar 30 večjih in zelo nevarnih cestnih usadov!

Ob takšnem stanju še najbolj drži pregovor, da ena lastovka še ne prinese pomladi. Mila zima torej ni rešitev in odobreni mednarodni kredit za ceste je ta hip bolj breme kot usluga. Karambol nas namreč čaka kot bumerang v bencinski luknji!

A. Zalar

Akcija za odkup Čopove hiše

Polovico denarja že zbranega

Zirovnica — Vse kaže, da bodo na Osnovni šoli Gorenjskega odreda v Zabreznici za slovenski kulturni praznik lahko zaključili akcijo zbiranja denarja za odkup Čopove hiše. Ko bo hiša dokončno urejena, bo obenem tudi nov doslej manjkajoč člen na poti kulturne dediščine.

Če je morda kdo dvomil, da bo v teh časih, ko ljudje gledajo na vsak dinar akcija za odkup Čopove hiše v Zirovnici uspeša, ni imel prav. V dobrem mesecu dni so slovenski šolarji — osnovnošolci in srednješolci — zbrali že devet milijonov novih din. Na osnovni šoli Gorenjskega odreda v Zabreznici, od koder vodijo to vseslovensko akcijo, pa upajo, da bo do 8. februarja zbran še preostali denar potreben za odkup hiše.

Od sredine decembra so poslali pisma z vabilom k tej akciji, na več kot tisoč naslovov. Med njimi je tudi 82 slovenskih šol s 25.000 šolarji. Do srede januarja so šole vrnile naročilnice, iz katerih je razvidno, da za Čopovino prispevajo po 500 din več kot 18.000 otrok. Znano je, da ne gre zgolj za prispevek k nakupu, pač pa za ta denar vsi, ki prispevajo, dobe tudi nalepko in delovni list s podatki o poti kulturne dediščine.

Na osnovni šoli v Zabreznici že zdaj ne skrivajo zadovoljstva, da akcija med slovenskimi šolarji tako odmeva. Za kulturni praznik,

ko naj bi bil prvi del akcije za obnovo Čopove hiše zaključen, namestavajo pripraviti slovesnost, na katero bodo povabili predstavnike šol, ki so se najbolj odrezale v tej akciji ter se jim skušali oddolžiti s knjižnimi nagradami.

Potem ko bo Čopova hiša odkupljena, bo seveda treba zbirati nova sredstva za obnovo zdaj zanemarjene stavbe ter za ureditev spominske sobe in krajevne knjižnice. Ob sodelovanju kulturnih skupnosti pa ne bo mogoče tudi brez združenega dela in drugih. Že zdaj se oglašajo z nakazili posamezniki, kot na primer prosvetna delavka z Jesenic, ki je odstopila svojo Žagarjevo nagrado v korist akcije, vest o tej kulturni akciji pa je dosegla tudi naše zdomce, saj so iz slovenskega društva Triglav v Zah. Nemčiji prosili za dodatne informacije.

Za vse, ki bi hoteli sodelovati pri tej akciji, objavljamo številko žiro računa: 51530-603-31887 — Osnovna šola Gorenjskega odreda Zirovnica — za Čopovo hišo.

L. M.

GORENJSKI GLAS glas za vas

Komu to koristi

Kranj. — Tako se lahko vprašamo ob podatkih, ki jih je na seji medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko nazival Franc Podjed s kranjske podružnice Službe družbenega knjigovodstva. Kako škodljiv je pretiran normativizem, pove podatek, da osebne dohodke lahko izračunavamo na najmanj deset načinov, in da osebni dohodki najbolj zbežljajo takrat, ko jih najostreje predpisujemo in omejujemo. Tako predpisovanje in omejevanje podpira neproduktivno delitev in seje nezaupanje do samostojnosti in gospodarnega vedenja. Zastrahuje se povečuje tudi obremenitev gospodarstva. Leta 1984 je bilo treba od 100 dinarjev neto osebnih dohodkov odtegniti 61 dinarjev, lani pa že nad 80. Nad 20 odstotkov akumulacije pa je treba že odtegniti za razvoj manj razvitih. Kako si je ob tem sploh mogoče zamišljati uresničitev ciljev, ki smo jih (očitno na pamet) zapisali v letošnji resoluciji.

J. K.

Prikrajšani dojenčki, pozabljena morala

Že ves december in januar se z lekarniških polic namesto otroške hrane ponuja praznina. Dojančki, prikrajšani za materino mleko, so tako ostali tudi brez nadomestne hrane, čeprav so njihove matere mrzlično tekale za njo od lekarne do lekarne. Vzrok: cenovno izsiljevanje proizvajalcev mleka.

Pomanjkanje otroške mlečne hrane, Humane, Bebimila, Sojamila, Pomurkega mlečnega prahu, ima sicer na prvi pogled kaj malo opraviti z nedavnim pomanjkanjem zdravih. Obstaja pa usodna podobnost — tako kot so izdelovalci zdravih opustili proizvodnjo tistih zdravih, ki so zanje nerentabilna, in jih tako nikakor ni dobiti, tako so tudi predelovalci mlečnega prahu zaustavili proizvodnjo, ker je bila cena mleku prenizka.

Po 15. novembru, ko so se morali na posredovanje zvezne vlade poceniti mleko in mlečni izdelki, je pač nastopila trzna logika. Kot vemo, je po vsej državi manjkalo mleka, pa tudi mlečnega prahu, ki bojda vrže izgubo, ne pa dobička. V zagrebški Plivi so celo izračunali, da letna vrednost tega proizvodnega programa znaša 6 milijard dinarjev, prinaša pa 7 milijard izgube.

Potem, ko so se morale cene

mleku vrniti na staro raven, so se (tako so ugotovili zvezni inšpektorji) nenormalno povečale zaloge mlečnega prahu v skladiščih Plive, Podravke in Pomurke, glavnih izdelovalcev mlečnega prahu, trg pa so zanj osiromašile. Še dobro, da so se v nekaterih lekarnah že prej oskrbeli z zalogo, tako recimo v kranjskih, kjer so do konca novembra še nekako pokrivali povpraševanje kupcev.

Dogajanje se je slednjič razpletlo, odkar je zvezna vlada sklenila, naj "imamo dražje mleko, če ga že po vsej sili hočemo" in dopustila podražitev. V lekarnah so že prejšnji teden počasi začele prihajati pošiljke Bebimila in Humane, ki jih je najbolj manjkalo, postregli pa so tudi s Pomurkinim mlečnim prahom, izhodom v sili. Starši dojenčkov ne bodo več odhajali praznih rok, saj bo že prihodnji teden vladal na policah red, kakršnega smo vajeni izpred 15. novembra. Starši pa si bodo nedvomno dobro zapomnili poldrugi mesec "gonje" za otroško hrano. Cenovnih izsiljevanj in nesmiselnega ravnanja zvezne vlade smo sicer že vajeni, a pri neobhodni otroški hrani, ki je starši nimajo s čim nadomestiti, bi morala biti meja. Tako pa je tokrat ob slovnih morali poteptana še tista vrednota, ki se ji reče humanost!

D. Z. Žlebir

Višje kazni

Kranj, 18. januarja — V zveznem komiteju za promet in zveze predlagajo višje kazni za prometne prekrške. Kazni naj bi se povečale tudi do desetkrat, kar bi po sodbi komiteja zboljšalo zaskrbljujočo prometno varnost na naših cestah. Predlagani so tudi strožji preventivni ukrepi. Poklicni vozniki naj bi vsake tri leta preverjali znanje, če pa bi jih zalotili brez dovoljenja in na vožnji pod vplivom alkohola, pa je možna kazen tudi do 30 dni zapora.

Jesenice, 16. januarja — Zaradi megle na letališču v Beogradu in Brniku hokejisti Partizana niso prišli na tekmo v dvorano Podmežaklje, zato je glavni sodnik Dvornič iz Subotice, s poročnikom Dremlem iz Jesenic in Ulčarjem iz Bleda, po petnajstih minutah čakanja odpisal konec tekme. Registracijska komisija HZ Jugoslavije, naj bi že danes tekmo registrirala s 5:0 v korist Jesenic.

D. H. — Foto: F. Perdan

VAŠ BUTIK TURISTIČNIH USLUG

**KOMPAS
LETALIŠČE
BRNIK**
TEL.: 22-347

Turizem v radovljiški resoluciji

O Bohinju niti besede

Radovljica, 15. januarja — V tistem delu osnutka razvojne resolucije, ki govori o turizmu v radovljiški občini, Bohinji ni omenjen niti z besedo. So načrtovalci kratkomočno pozabili na Bohinjo ali pa se v Bohinjo letos res ne bo dogajalo ničesar takšnega, kar bi sodilo v občinski načrt? Mar to pomeni, da se je bohinjski del Alpetoura lani izrpal z gradnjo apartmajev v Stari Fužini, z urejanjem centra v Ribčevem lazu ter s prispevkom za čistilno napravo, kanalizacijo in za druge objekte skupnega pomena, in da se bo letos postavljala na zdrave finančne temelje? Bo morebiti vsaj Kompas začel graditi že nekajkrat objubiljeno depandanso? Bosta tudi Vogel in Kobla tako kot skoraj vsa ostala gorenjska smučišča dočakala novo zimo v stari obleki?

Kot je mogoče sklepati iz osnutka resolucije, so letos večje naložbe v novogradnje in posodobitve obstoječih objektov predvidene le na Bledu. HTP Bled — tozd Turizem in rekrea-

cija bo razpisal igrišče za golf, radovljiška Almira bo skupaj s še drugimi organizacijami z Gorenjske in Slovenije uredila bivše »garaže« v trgovsko, poslovno in turistično »Pristavo«, predviden je začetek gradnje novega trgovsko-turističnega centra, začeli naj bi obnavljati Festivalno dvorano, v kateri bo prihodnje leto v času svetovnega veslaškega prvenstva novinarske središče, ter urejati prireditveni prostor v Mali Zaki z vsemi potrebnimi športnimi, gostinskimi in ostalimi objekti.

Letošnja resolucija se je vsaj v tistem delu, ki govori o turizmu, otresla stare bolezni, da je treba vsako leto ne glede na dejanske razmere načrtovati več gostov in več nočitev. Napoved za letos je dokaj realna: ker so zaradi skromnega ostanka dohodka načrtovana tudi skromna vlaganja v turistično ponudbo, bo uspeh, če bo turistični promet na lanski ravni. Nočitve domačih gostov naj bi še upadle, zato pa naj bi bilo nekoliko več tujcev.

C. Zaplotnik

MARKO JENŠTERLE
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTARNovoletno darilo
koroške gverile

Novoletni sprejem (ki je vsako leto teden dni po tem, ko se je leto že začelo) za Slovence, ki živijo v zamejstvu, je tudi letos minil po protokolarni režiji. To pomeni, da sta oba glavna predstavnika koroških Slovencev diplomatsko sedela drug ob drugem, s čimer naj bi se vsaj malo prikrižil incident, do katerega je prišlo le nekaj dni pred tem sprejemom. Govor je seveda o znani mazaški gverilski akciji v Celovcu, s katero je bilo dr. Matežu Grlicu, predsedniku Narodnega sveta koroških Slovencev, sporočeno, da je "izdal" svoj narod in da bi bile trditve še prepričlivejše so "neznani" aktivisti k svojim grafitom dodali še kljukaste križe. Da ja ne bi bilo dvomov o njihovih obtožbah. Ali je s to akcijo gverila napovedala nov način svojega zavzemanja za pravice zamejskih Slovencev? So se neke sile na Koroškem odločile, da iz arhiva zgodovine na dan spet povlečejo gverilske metode, ki so bile in so še značilne za delovanje ortodoksnih levic? V imenu neke ideje se pri njih namreč pozablja na osnovne pridobitve demokracije, naoliko komunikacije, sploh pa na interes naroda, v katerega imenu nastopata obe slovenski organizaciji. Efekti mazaške akcije so različni. Avtorji so najbrž navdušeni, ker jim je uspela in ker jih niso odkrili, dr. Matež Grlic sedaj ve, kaj si določil del Slovencev misli o njem in njegovih stališčih. Najbolj navdušene pa so seveda tiste sile, ki si že ves čas prizadevajo dokazati, kako so Slovenci v bistvu neenotni in naj jih zato ne bi bilo treba upoštevati. Vodja svobodnjaške stranke Jörg Haider bi bil seveda neumen in nesposoben politik, če zdrh med Slovenci ne bi izkoristil za svoje namene.

Takoj, ko je zvedel za mazaško akcijo, je namreč izjavil, da se s koroškimi Slovenci nima smisla pogajati, ker so neenotni. Novoletno srečanje svobodnjakov pa je sploh začel s svojim govorom, v katerem je med drugim dejal, da je "treba brzdati provokatorje" (v zvezi s šolskim vprašanjem), pri čemer ni nobenega dvoma, da so te besede letele na Slovence.

Rezultati gverilske akcije so torej hitri in učinkoviti, vprašanje pa je, kaj takšna ekstremnost pomeni dolgoročno pri zavzemanju koroških Slovencev za njihove pravice. V svetovni zgodovini je tovrstni ekstremizem prevečkrat pripeljal do odtujene in zatrte družbe, v kateri so bile temeljne človeške pravice največkrat povsem v ozadju.

Kdo je mladinec?

Na gornje vprašanje bi morali odgovoriti pravzaprav vsi, ki so že izpolnili štirinajst in več let. V statusu mladinske organizacije je jasno in jedrnat napisano, kdaj pionir lahko postane član ZSM in kaj vse naj bi znotraj te družbenopolitične organizacije tudi počel.

Pa nas vse to ne zanima iz tega zornega kota, veliko bolj je zanimivo splošno mnenje o tem, komu bi lahko rekli mladinec, mladinka. Še toliko bolj, če se spomnimo prenekaterih političnega funkcionarja, ki gleda za ZSM in njeno delo žal še vedno z očmi gole politike. Vse prevečkrat se namreč pozablja na širino, ki jo ZSM mladim nudi (mora nuditi). Mladinec nikakor ni samo tisti, ki pridno hodi na sestanke, se drugače politično uveljavlja, pač pa tudi tisti, ki deluje v različnih kulturnih ali športnih dejavnostih.

V časih kakršni so in kot vse kaže, se kmalu ne bodo spremenili, še daljše obdobje opažamo, da zanimanje velikega dela mladine za klasično politično delovanje upada. V ospredju prihajajo tudi po zaslugi različnih "novih družbenih gibanj" nove oblike dela, ki marsikdaj načenjajo tudi samo statutarno organiziranost ZSM. Le-ta je, vse od osnovnih organizacij naprej, kar življenje vedno bolj dokazuje, v krizi. Resda je vse skupaj v veliki meri odvisno od ljudi, ki delujejo v posameznih skupnostih, a vendar...

S pričujočim razmišljanjem seveda nimamo nikakršnih namenov spodbujati mladih, naj se začno ukvarjati z lastno organiziranostjo, s tem se že tako ali tako izgubi vse preveč časa, pač pa nas vodi le misel, da bi tudi na tem področju poskušali loviti korak s časom. Mar v občinskih konferencah ZSMS ne ugotavljajo vedno znova, da z delovanjem prenekaterih osnovnih organizacij niso zadovoljni?

Vine Bešter

Pripombe na razvoj

Branko Blenkuš pa piše, da so imeli v turističnem društvu Rateče v razpravi precej pripomb na osnutek dolgoročnega turističnega razvoja v Gorenjesavski dolini. Predlagajo urenjanje smučišč in žičnic od Podkorena do Planice in izgradnjo hotela.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL, Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trzin

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Zargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Lea Mencinger (kultura), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Helena Jelovčan, (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Danica Dolenc (za dom in družino), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Vilma Stanovnik (mladina, gospodarstvo), Dušan Humer (šport), Stojan Saje (Trzin), Danica Zavrtič (socialna politika), Vine Bešter (mladina, kultura), Igor Pokorn (oblikovanje), Franc Perdan in Gorazd Sinik (fotografija), Časopis je polteden. Izhaja ob torkih in petkih.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pljendeja 1 - Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 - Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo 28-463, mali oglasi in naročnina 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Medobčinski svet ZKS za Gorenjsko o gospodarjenju

Voz drvi navzdol

Kranj, 15. januarja — Povprečni dosežki gospodarjenja so na Gorenjskem sicer še vedno boljši kot v Sloveniji, vendar tudi naš gospodarski voz vedno bolj drsi navzdol. Kako oživiti proizvodnjo, kako se lotevati naraščajoče nezaposlenosti, kako se upreti birokraciji, so temeljna sedanja in tudi razvojna vprašanja.

Kot eno redkih svetlih izjem lanskega gospodarjenja na Gorenjskem bi lahko vzeli izvoz, katerega delež se je v Sloveniji in Jugoslaviji povečal, čeprav je bila dobra polovica tega izvoza opravljene s kooperacijami in raznimi dodelavnimi posli. Ustvarili smo devizni presežek. Treba bo izvažati, saj domači trg vedno bolj kaže znake zapiranja in manjše kupne moči, posamezna in tudi državna žnja po devizah pa bo vedno večja. Izvoz za zdaj ni zadosti spodbujal, po novem naj bi bilo boljše in bi morale izvozne pobude nadomestiti vsaj carinske dajatve.

Povsod drugje Gorenjska zastaja: pri uvozu in nadomeščanju zastarele opreme, pri industrijski proizvodnji, ki komaj lovi leto 1983 in 1984, delitvena razmerja so podrta, izgube se povečujejo, likvidnost upada, položaj družbenih dejavnosti je na trenutke brezizhodni, pri nezaposlenosti pa se vedno bolj soočamo s težko resnico.

V razpravi na medobčinskem svetu pretekli četrtak, kjer so poudarjali nujnost uveljavitve sodobnih prvin gospodarjenja in menili, da za malodušje ter kolebanje ne bi smelo biti prostora (premalto pa je bilo po moje govora o nalogah partije pri tem), so posebej opozarjali še na nekatere probleme. Vse poslovne odločitve morajo biti pretehtane, saj tudi na Gorenjskem najdemo primere slabih naložb. Realna kupna moč se je v zadnjih osmih letih zmanjšala za 15 odstotkov, razen tega pa so vedno pogostejši neredno plačevanje, zapiranje trgov in finančna nedisciplinasti nasploh. Protiinflacijski program je udaril gorenjsko industrijo in če se cenovna razmerja eno bodo spremenila, bo leto 1988 rekordno po izgubah. Ključno vprašanje je povečevanje proizvodnje. Zdruno delo se duši v pretiranem normativizmu, rast osebnih dohodkov pa uzkonjamo, in prav takrat plače najbolj zbežljajo. Obremenitev

gospodarstva se povečuje, vedno več akumulacije gre za manj in nerazvite.

Žgoč je posebej problem Telematike. V njenem primeru se bomo žal prvič resno lotili nezaposlenosti, ki smo jo doslej jemali kot postransko, nepomembno. Ni enostavno, če se mora število delavcev do konca leta zmanjšati za 800. Za nas nenavadno bo odločanje, kdo bo v tovarni ostal, kdo bo šel na prisilni dopust, kdo bo premeščen in komu bo tovarna odprla vrata. Nezaposlenost se bo povečala in z njo bomo živeli tudi v prihodnje. Prav tako pa po izjavah na seji medobčinskega sveta ZKS še nihče ne ve, koliko bo dejanska izguba Telematike, kako bo pokrita in, ali bo zagotvlenega dovolj dela za letos. Da pa je žalost še večja, so se v izgubi znašli še kolektivi, za katere smo še pred časom menili, da je pri njih to nemogoče.

J. Košnjek

S seje predsedstva občinske konference ZSMS v Kranju

Mladina razpravljala o radiu

V četrtek, 12. januarja, se je sestalo predsedstvo kranjske mladinske organizacije in med drugim spregovorilo o vsebinski zasnovi glasila Naprej in nadaljnjih aktivnostih mladih pri izpeljavi projekta kranjskega lokalnega radia.

Največ časa so mladi posvetili pobudi o kranjskem radiu, ki bo kmalu stara leto dni, in je v tem času že nekajkrat spremenila svoja izhodišča. Nastala je med mladimi, ki so tudi pripravili prve argumente in programske, ekonomsko, tehnično in pravno zasnovi takšnega radia. Nadaljnji elaborati, ki bodo seveda predvsem natančnejši in strokovnejši pa se še delajo. Kot je bilo pričakovati, je bilo največ dvomov prav pri ustanoviteljstvu. Pobuda je namreč predvidevala, da bo ustanovitelj radia mladinska organizacija ali kvečjemu dva ustanovitelja ZSMS in SZDL. Po četrtkovni seji mladinske organizacije je jasno, da bo ustanovitelj SZDL, če bo do radia v Kranju seveda sploh prišlo.

Na mestu je sedaj vprašanje ali so bili mladi izigrani. Pobuda je nastala med njimi, sami so začeli s pripravo osnovnih izhodišč, radijski medij bi jim lahko nudil možnost, da prek njega izražajo svoje interese in posredujejo informacije na svoj mladinski način, sedaj pa nenadoma postane vprašljivo ali je lahko ZSMS ustanovitelj ali ne. Ferdo Rauter, predsednik OK SZDL Kranj, ki je tudi prisostvoval tej seji je dejal, da gre mladini vsa zasluga za iniciativo in da ni bojzani, da mladina ne bi bila zastopana v skupini za pripravo radia. Na koncu so mladinci sklenili, da bodo v to skupino predlagali vrsto mladih, ki so se že doslej ukvarjali z radiom in strokovnjake s posameznih področij, ki pripravljajo elaborat. V kolikor njihovih predlogov ne bodo sprejeli, ne bodo pristali na to, da je ustanovitelj SZDL. V ustanoviteljskih razmerjih morajo biti tudi zagotovljeni vpliv in specifični interesi mladih v občini Kranj.

Ko so mladi govorili o svojem glasilu Naprej, so znova opozorili na problem financiranja in ustreznega nagajevanja novinarjev in sodelavcev.

Prav zato je potrebno pripraviti temeljito vizijo razvoja glasilca v nadaljnjih letih in proučiti ustreznost sedanjega nagajevanja novinarjev. Odločili so se tudi za novo ceno, ki naj bi bila sedaj 450 dinarjev in je posledica vse večjih stroškov tiskanja.

Ob koncu so spregovorili še o Tednu mladih, ki je bil konec lanskega decembra. Prireditvi ni najbolj uspela, saj je ni obiskalo veliko mladih. Ze sam datum prireditve je bil napacno zastavljen. Toda lanskega maja zaradi interventnih zakonov ni bilo nikakršnega denarja, če pa so mladi hoteli, da njihov Teden mladih pride v program SIS tudi za naslednje leto, so jo morali izvesti, pa čeprav na koncu leta.

Ponovno so opozorili na problem Delavskega doma, ki je za večje koncerte še vendar zaprt.

Sprememb in dopolnitev normativnih aktov RK ZSMS mladi v Kranju niso sprejeli, ker menijo da so nedodelani in to predvsem, ko opredeljujejo ali naj bi kandidati za določene funkcije pisali svoja videnja ali ne.

Petra Škofic

USTAVNE SPREMEMBE

Javno in strokovno

Kranj, 14. januarja — Javna razprava o osnutku dopolnilne zvezne ustave se začela na zvezni konferenci SZDL so se dogovorili, da bo javna razprava potekala po organizacijah združenega dela, v samoupravnih organizacijah in skupnostih, krajevnih skupnostih in društvi. Slovenska SZDL še posebej poziva, da lahko o kakovosti razprave veliko prispevajo strokovna društva in njihove zveze. V Sloveniji menimo, da morajo biti vsa stališča iz razprave upoštevana v poročilu o javni razpravi.

Razen tega v Sloveniji ob snavljanju javne razprave o spremembah ustave poudarjamo, da moramo odstraniti vse

tiste slabosti, ki so in še ovirajo razvoj socialističnega samoupravljanja. Nadgraditi mora že doslej oblikovana stališča, ki se zavzemajo za spoštovanje izhodišč za ustavno razpravo. Te je treba dodatno argumentirati, da ne bo škodljivega poseganja za temelje ustave. Nevarnost za to grozi predvsem v pripravi normativnega, izvedbenega dela ustave. Vztrajamo na stališču, da so republike in avtonomni pokrajini odgovorne za svoj razvoj in za razvoj Jugoslavije, da ljudje v sestavnih delih države sami odločajo o rezultatih dela. Posebej je tudi važno, da ustavno razpravo izkoristimo tudi za oceno svojega dela.

J. Košnjek

Festival dela mladih

Kot je bilo med drugim rečeno na zadnji seji RK ZSMS, 14. januarja, je slovenska mladinska organizacija na vrsti za organizacijo XXI. festivala dela mladih Jugoslavije. Mladi so se odločili, da bodo tako kraj izvedbe festivala kot udeležence izbrali prek javnega natečaja, sama manifestacija pa naj bi potekala v okviru prireditve meseca mladosti.

V. B.

Prva seja tržiškega predsedstva SZDL

O letošnjem delu in volitvah

Trzin, 15. januarja — V četrtek, 21. januarja, se bo prvič letos sestalo predsedstvo Občinske konference SZDL Trzin. Na seji naj bi obravnavali programsko izhodišča OK SZDL in organov predsedstva za letošnje leto, začeli bodo s pripravami na volitve, imenovali bodo odbor za organizacijo XX. zbora aktivistov, borcev in internanc, delovno skupino za vodenje razprav o ustavnih spremembah, programski svet Radia Trzin, ter druge aktualne stvari.

V. S.

Radovljška zveza komunistov se nezadržno stara

Mladost pomeni tudi sveže ideje

Radovljica, 15. januarja — Radovljška organizacija zveze komunistov je ob koncu minulega leta štela 1643 članov (197 manj kot ob koncu 1981. leta), realno pa manj kot 1600, ker je evidenca vse prej kot popolna. V njej bi lahko našli tudi že pokojne člane in takšne, ki so osnovni organizaciji že dali izstopno izjavo, vendar postopek še ni končan in so uradno še člani ZK. Samo lani se je članstvo zmanjšalo za 90, kar je skoraj za tretjino več kot v letih 1982-85.

Iz zveze komunistov so izstopili predvsem ljudje z 10 do 15-letnim partijskim stažem in tudi takšni, ki so bili v njej štiri-šest let ali še več. V zadnjih petih letih je bilo zlasti veliko izstopov v Verigi, delno zaradi trenj v delovni organizaciji, predvsem pa zaradi razdrobljenosti in kadrovske šibkosti osnovnih organizacij. V radovljški občini je, recimo, kar petnajst osnovnih organizacij, ki imajo manj kot deset članov; nekatere imajo samo po tri — formalno (po statutu) še dovolj, za kakršnokoli vsebinsko delo pa precej premalo. Ze lani je podpisalo izstopne izjave enajst delavci iz Vzgojno-varstvenega zavoda Radovljica. Za razlog so navedle, da nočejo biti več sopotnice zveze komunistov — saj so brez prave možnosti, da bi vplivale na spremembe v družbi.

Mladi skorajda ne izstopajo iz ZK, preprosto zato ne, ker jih je tudi v ZK zelo malo — manj kot sedem odstotkov. Le še dve občinski organizaciji v Sloveniji, vrhniška in idrijska, jih imata manj. Delež se bo verjetno še zmanjšal, saj je lani v radovljški ZK vstopilo le trinajst novih (mladih) članov.

To, da ni mladih, celo bolj za-

skrbljuje kot desetine črtanih, izključenih in tistih, ki so sami izstopili. Mladost namreč pomeni tudi mlade, sveže ideje. Resda je radovljška občina demografsko že zelo stara, vendar to ni in ne more biti edini razlog. Sekretar občinskega komiteja Vasilij Koman navaja še druge: zamenjari smo družbenopolitično delo z mladimi, v občini ni večjega srednješolskega centra, študentje niso povezani, pravo delavsko tradicijo imata le Kropa in Lesce — Miha Potočnik, predsednik radovljške mladinske organizacije, je še kritičnejši: ZK je bila predolgo partijska organizacija v pravem pomenu besede z okostnelim načinom dela in ne zadosti vabljivim za mlade, prevečkrat se je obnašala do mladinske organizacije pokroviteljsko ali kot partija na oblasti in ne kot vodilna (idejno-politična) sila družbenega napredka ... Mladina je bila tudi predolgo zastopljena, brez prave besede pri odločanju, že zlasti pri kadrovski politiki. Za to smo delno krivi tudi sami, ker smo se preveč ukvarjali sami s sabo in premalo s problemi v okoljih, kjer živimo in delamo.

C. Zaplotnik

Pregledali spiske

Škofja Loka, 15. januarja — Pretekli petek so se v Škofji Loki na tovariškem in delovnem srečanju zbrali aktivisti medvojnih okrožnih političnih forumov in organov okrožja Škofja Loka ter članov zaščitne čete pri okrožnem odboru OF Škofja Loka. Nekdanji aktivisti so še zadnjič pregledali spiske medvojnih okrožnih komitejev KPS in SKOJ, odborov OF in SPZZ ter okrožnih gospodarskih komisij in okrožnega načelstva Narodne zaščite. Seznami bodo objavljeni v Loških razgledih, ki bodo začeli v začetku leta 1989. Zbrane nekdanje škofješko aktiviste so pozdravili tudi sedanji loški družbenopolitični delavci, Jože Albrecht, predsednik skupščine občine Škofja Loka pa jim je orisal gospodarski položaj v občini.

D. D.

Gorenjsko predilnico v Škofji Loki so vladni ukrepi pahnili v izgubo

Za golo preživetje se bore najboljši

Škofja Loka, 15. januarja — Gorenjska predilnica v Škofji Loki se je iz leta v leto vzpenjala na lestvici uspešnosti, po devetih mesecih lanskega leta je bila na desetem mestu med 85. slovenskimi tekstilnimi tovarnami. Zdaj pa so jo novi vladni ukrepi čez noč pahnili v izgubo, izračuni kažejo, da bo ob polletju znašala dobrih 5 milijard dinarjev. Če se torej za golo preživetje bore najboljšje tovarne, nam je lahko docela jasno, v kakšno temo brede naše gospodarstvo. Kako so ukrepi udarili Gorenjsko predilnico, nam je povedal direktor VINKO PUNCER.

»Po devetih mesecih lanskega leta je bila Gorenjska predilnica po dohodku na delavca na desetem mestu med 85. slovenskimi tekstilnimi tovarnami, torej pri vrhu, zdaj pa ob polletju napovedujete izgubo, kolikšna bo?»

»Uspešnost smo povečevali iz leta v leto, leta 1986 smo bili na 19. mestu, po devetih mesecih lanskega leta na desetem, intervencijski ukrepi pa so stvari obrnili na glavo. Napravili smo izračun za letošnje prvo polletje, pokazal je, da bo izguba znašala 5,35 milijard dinarjev. Razlogi so znani, nima jih smisla ponavljati, od kakšnega cenovnega razkoraka je prišlo, bom pojasnil na primeru enega izmed naših izdelkov. Vzemimo bombažno prejo Teks 30/1, ki je 16. julija lani veljala 2.665 dinarjev za kilogram, prodražili smo jo 10. oktobra, toda kasneje smo morali cene vrniti na 1. oktober, kar dejansko pomeni, da smo jo pri tej preji vrnili na 16. julij, dovoljena pa nam je bila 10 odstotna prodražitev. Tako zdaj kilogram te bombažne preje stane 2.931 dinarjev. Kilogram bombaža pa trenutno stane 2.880 dinarjev.»

»Koliko bi stala ta preja, če cen vlada ne bi zamrznila?»

» 5.935 dinarjev.»

»Torej bi bila polovico dražja, velja to za vse izdelke?»

»Podražitve smo po posameznih izdelkih različno načrtovali, v povprečju bi jih oktobra in novembra podražili za 30 odstotkov, nekatere pa celo za 60 odstotkov, ker jih pač poprej že več mesecev nismo.»

»Kaj lahko storite, da bi se izognili izgubi?»

»Malo, zelo malo, v najboljšem primeru lahko izgubo zmanjšamo za 550 milijonov dinarjev, tudi to smo že izračunali. Za 20 odstotkov nameravamo povečati izvoz bombažnih izdelkov, pri katerih so trenutno izvozne cene za 20 odstotkov višje od predpisanih domačih cen. Tako ali tako se čez noč ni nič povsem preusmeriti v izvoz, predvsem pa, opozarjam, mi smo primarci, zagotavljamo izdelke za nadaljnjo predelavo v tekstilni industriji, če bi mi začeli izvažati prejo, bi brez surovin ostala Rašična, Almira, Angora, Svilanit itd. V Jugoslaviji je 35 primarnih tekstilnih tovarn, ki zagotavljajo surovine za tkaninarje in konfekarje, če bomo vsi vprek začeli izvažati prejo, bodo te tovarne obstale, še tako ali tako si pomagajo z do-

delavnimi posli, nekatere bolj druge manj.»

»Kolikšen je izvoz Gorenjske predilnice?»

»V devetih mesecih lanskega leta je imel izvoz 14,1 odstoten delež v celotnem prihodu. Naša letna proizvodnja znaša približno 8 tisoč ton, izvozimo jih tisoč, največ 1.100 ton.»

»Nameravate opustiti kakšen izdelek?»

»Tudi o tem razmišljamo, predvsem pri trikotažnih prejah, ki so najmanj rentabilne. To so mešanice volnenih in akrilnih vlaken, akrilna pa obremenjujejo izredno visoke uvozne davčine, ki so že 45 do 52 odstotne, kar je poleg zamrznjenih cen drugi šok. Država je izredno dvignila uvozne carine in takse, z njimi pač polni proračun, kako naj torej trikotažne preje nato trikotažari še naprej predelajo in izvozijo, to je pri takšnih dajatvah praktično nemogoče.»

»Ob zamrznitvi cen vas je udarila podražitev energije, saj so predilnice veliki porabniki energije?»

»V pogledu smotrne porabe energije smo v Gorenjski predilnici že veliko naredili, stroški za energijo so imeli v devetih mesecih v celotnem prihodu 5,61 odstotni delež. Ukrepi pa so nam ob zamrznjenih cenah elektriko podražili za 69 odstotkov, plin za 47 odstotkov, prevozne stroške itd. Obrestuje se nam preusmeritev z mazuta na plin, zaradi zanesljive oskrbe in cene. V kratkem pričakujemo tudi energetski kredit, na katerem preko Ljubljanske banke

delamo že dve leti, kupili bomo lahko precej novih strojev in zmanjšali porabo elektrike. Toda v letošnjem prvem polletju žal učinka še ne bo.

Glavni problemi torej ostajajo, energija kot tretji, velike uvozne davjate kot drugi in drage surovine kot prvi. Tole bi rad rekel, kar je zelo pomembno in redkokdo upošteva. Novembrska devalvacija dinarja je bila 25 odstotna, ker smo morali cene vrniti na 1. oktober, je treba upoštevati tudi devalvacijo od 1. oktobra do 15. novembra, za nemško marko praktično to pomeni, da se je podražila za 42 odstotkov. Kolikor se je torej pocenil dinar, za toliko so za nas surovine dražje.»

»Domačega bombaža pa ni?»

»Ni, ker tam, kjer bi ga lahko pridelovali, pridelujejo tobak. Vendar bi ga v najboljšem primeru v Jugoslaviji lahko pridelali 12 tisoč ton, jugoslovanska tekstilna industrija pa ga letno potrebuje 175 tisoč ton. Letna poraba volne pa znaša 25 tisoč ton, domače jre približno 4.500 ton, vendar je zelo slaba, težko uporabna za predelavo, dosti denarja je treba vložiti za kvalitetno prejo in še ta se lahko le dodaja. Kar zadeva sintetično — najlone, akrile in poliester — del proizvodnje v Jugoslaviji imamo, vse osnovne surovine pa tovarne morajo uvažati. Nekateri izdelujejo sintetična vlakna iz petnajst, dvajset let, vendar kakovostne ravni nemških, italijanskih, francoskih izdelovalcev še niso dosegli, velike probleme imamo, ko dodajamo domača sintetična vlakna.

Tole bi rad rekel, tekstilci prek svojega združenja in gospodarske zbornice poleg svobodnega oblikovanja cen zahtevamo tudi ukinitve ali vsaj zmanjšanje uvoznih dajatev pri uvozu surovin, ki jih doma ni. Navsezadnje moramo obleči 22 milijonov Jugoslovanov, vsega vendar ne izvozimo. Najti pa bi morali tudi sredstva za financiranje nabave in zalog surovin. Problemi so namreč veliki, nekatere tovarne na jugu, ki so že skoraj brez bombaža in volne, nimajo niti toliko denarja, da bi plačale uvozne takse.»

»Zelo problematična je dinarska likvidnost, zlasti v južnih predelih države, ali morda že ustajljate dobave?»

»Zaenkrat še ne, pospešili smo izterjavo dolgov in tožbe, vendar zelo dolgo traja, da pride denar v hišo.»

»Kaj sodite o spremembah delovnega zakona?»

»Marsikje zdaj pravijo, ustavili bomo stroje, izguba bo manjša, kako gledate na to?»

»Seveda bi bilo ceneje, če bi stali. Toda upoštevati moramo celoten učinek, ne le denarnega. Mišlim, da bi bilo najdražje, če bi ustavili stroje in rekli ljudem, pojdi domov. Če se bomo ustavili, se bomo počasi vsi.»

»Gorenjska predilnica je povečevala uspešnost iz leta v leto, odkar jo vodite, zdaj pa so jo ukrepi čez noč pahnili v izgubo. Izgubljate voljo?»

»Trideset let delovne dobe imam, delam sem v različnih podjetjih, vselej smo bili uspešni, nikoli nisem vodil firme, ki bi imela izgubo, zdaj pa smo resnično prišli v položaj, ko izgubljamo vsak dan, sprašujem se, če kot vodilni delavec lahko delam izgubo. Vem, da so pri nas firme, ki imajo izgubo, da imajo tam tudi direktorje, ki delajo izgubo. Sam je doslej nisem bil navajen, toda kaj naj storim, predpisala nam jo je zvezna vlada, sprašujem se, naj dvignem roke in se zahvalim za vodilno delovno mesto. Kaj naj rečem delavcem, če bo prišlo do spora, da naj se ne obračajo več name, temveč na občinsko skupščino ali pa kar na skupščino SRS?»

M. Volčjak

Ustaviti stroje ali ne, to je zdaj vprašanje

Iz številnih predelovalnih tovarn prihajajo glasovi, da se jim ne splača več delati, da bi bilo ceneje ustaviti proizvodnjo in poslati ljudi domov.

»Z sredi novembra, ko so bili sprejeti novi vladni ukrepi, ki so podražili surovine in energijo, spremenili tečaj dinarja in s tem podražili tudi uvožene surovine, hkrati pa predelovalni industriji zamrznili cene, so bile napovedi črne. Mnogi so opozarjali, da bodo v skrepce prišle tudi dobre tovarne, kaj šele slabše. Takšne napovedi se po dveh mesecih že uresničujejo.»

Tudi na Gorenjskem vsevprek napovedujejo izgubo v letošnjem prvem polletju. V Iskri Kibernetiki vsak mesec izgube 2 milijardi dinarjev, v Tekstilindusu eno, izgubo napovedujejo v kranjskem Exotermu in škofješkemu Gorenjski predilnici, ki sodita med zelo uspešne tovarne, celo v kranjskem IBI-ju, čigar uspešnost je doslej odmevala daleč naokoli, bodo lansko poslovno leto zaključili z milijardno in pol dinarjev manjšim dohodkom kot leto poprej. Skratka, kjerkoli te dni sprašujem, kaj so prinesli ukrepi, dobim domala enake ocene, da so jih treščili po glavi, in da se zastavlja vprašanje, ustaviti stroje ali ne, kajti ceneje bi bilo, če bi jih ustavili, izguba bi bila manjša.

Ocene, ki postajajo že resničnost, torej nikakor ne pritrujejo temeljnemu smotrom časinskih ukrepov, ki naj bi bili pot v stabilizacijo, kakor jo razlaga zvezna vlada, temveč vodijo v postopno umiranje.

Ker se nobena juha ne poje tako vroča, kot se skuha, ker ima gospodarstvo ne le pravico, temveč tudi dolžnost, da preživi, seveda ni moč pričakovati, da bi množično ustavljali stroje in pošiljali delavce domov. V tovarnah bodo spet, ne prvič, poiskali vmesno pot, najrazličnejše načine preživetja, ki imajo obliko samoupravnih sporazumov o izstavljanju dveh računov, pojavili se bodo »novi« izdelki, le za kanček drugačni od sedanjih, vse več bomo imeli v naših prodajalnih ostankov izvoza itd. Sive cene pa seveda ne pomenijo nič drugega kot silvo inflacijo in spet bomo še enkrat obšli pot v stabilizacijo.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Prvi slovenski direktor na Kosovu

Novi direktor tovarne Fapol v Podujevu je slovenski gospodarstvenik Henrik Marko. Ta naj bi s skupino slovenskih strokovnjakov normaliziral proizvodnjo v tovarni plastičnih stebrov Fapol, saj se je tovarna znašla v velikih težavah prav zato, ker ni imala pravih strokovnjakov. V skladiščih imajo polno izdelkov, vendar jih ne morejo prodati. Henrik Marko je prvi strokovnjak, ki je postal direktor tovarne na Kosovu in ni doma iz te pokrajine, skupaj s sodelavci pa naj bi do konca leta normaliziral proizvodnjo.

Letos bomo uvozili 15 tisoč avtomobilov

Pri gospodarski zbornici v Ljubljani so se pred kratkim dogovorili o letošnjem uvozu tujih avtomobilov v Jugoslavijo. Sklenili so, da bomo tudi letos, podobno kot lani, lahko uvozili okrog 15 tisoč avtomobilov, prodajati pa naj bi jih začeli v začetku februarja. V Jugoslaviji je 17 uvoznikov tujih avtomobilov, za posamezne uvoznike pa je že določena okvirna kvota za prvo tromeščje. Uvoz in prodaja pa sta odvisna tudi od določil, ki pravijo, da mora biti uvoz avtomobilov s prostornino motorja do 1600 kubnih centimetrov stoodstotno pokrit z izvozom, pri avtomobilih z večjimi motorji pa 150 odstotno.

V. S.

V DELOVNI HALJI

Nič več zoprne megle med stroji

Škofja Loka, 15. januarja — Peter Bernik je z 32 leti zvestobe eden najstarejših delavcev loške tovarne klobukov Šešir. Vsa ta leta dela v starem obratu na Spodnjem trgu, od tega dve desetletji kot izmenovodja.

Lani ste obrat temeljito prenovili. So izboljšave tudi znotraj?

»Tudi,« odgovarja Peter Bernik. »Med stroji se nič več ne vleče nadležna megla, odkar imamo klimatske naprave. Tudi streha ne pušča več in ne zamaka, skratka, bolje in lepše je kot prej. Obnova se bo nadaljevala še v tem polletju. Manjkajo mize, pričakujemo tudi nekaj novih strojev. Stroji so večinoma stari po deset, petnajst, nekateri tudi že prek trideset let. Čeprav delo zaradi njih ne zastaja, jih bo postopno treba obnoveni.»

»Bi na kratko opisalo delo v starem mestnem obratu?»

»Na dan naredimo 400 do 500 tulcev, odvisno od zahtevnosti. Delamo jih iz kunčje in zajčje dlake. Za moški klobuk gre 100 do 150 gramov dlake, za damskega od 75 do 100 gramov. Iz tovarne na Tratu dobimo že čisto dlako, ki jo nato stroji preprihajo, premešajo, prepletajo, zgostijo. Tulci, ki ima v začetku dobrih 160 centimetrov obsega, se vedno bolj gosti, krči, dokler ne dobi velikosti bodočega klobuka. Včasih, še kakšni dve desetletji nazaj, smo dlako »čimžali« z živim srebrom, razstopljenim v solni kislini. Zdaj uporabljamo druge, manj škodljive kemikalije. Natur tulci gre v barvarno in nato napreduje v oddelek za površinsko obdelavo ter v dogotovljavnico, potem pa ga pošljemo na Trato, kjer klobuk dobi končni izgled. Kljub strojem je še precej ročnega dela.»

V obratu vas je okrog petdeset. Kako ste plačani, koliko zaslužite?

»Delamo v eni izmeni. Delavci imajo večinoma normo in jo povprečno presegajo za 20 odstotkov. Plače so na nivoju tekstilne panoge, povprečne okrog 270.000 dinarjev. Moja zadnja je bila okrog 300.000 dinarjev.»

In kaj je vaše delo?

»Skrbim, da imajo stroji in delavci delo. Praviljam material, prerazporejам delavce k drugim strojem, če je treba, preštemem izdelane tulce in jih oddam v skladišče...»

H. Jelovčan

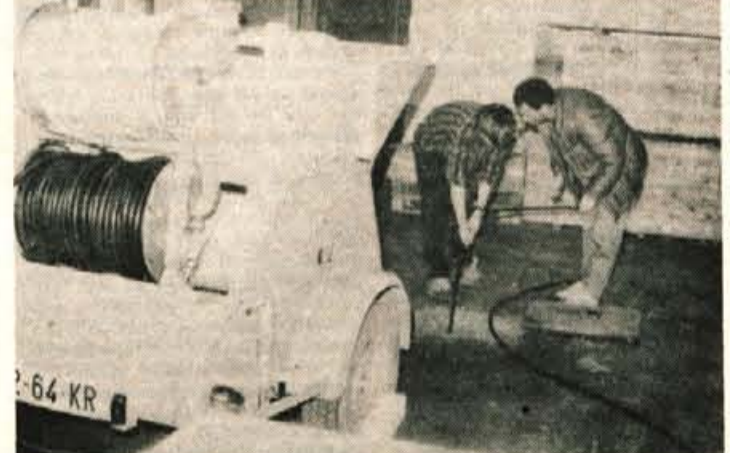
Sposobni mladi obrtniki se lotevajo zapostavljenih, hudo deficitarnih obrti

Ko se oglasi SOS za zamašene odtoke...

Kaj storiti, če vam naenkrat v talnem sifonu zaklokota in obenem skozi luknjice že sili umazana voda, se razliva po vsej kopalnici, že teče čez prag v predsobo, od tod pa na parkete ali tapisone v dnevni, spalnici, kuhinji. Takrat je v hiši alarm. Zamašeno cev skušamo prevrtni z jekleno žico, toda navadno nič ne pomaga. Hitro moramo najti strokovnjaka, ki bo cev strokovno očistil, kajti zamašilo se je nekje spodaj. Koga poklicati? Vodovodarja? Komunalce? Gasilce? Pred nedavnim so se obupani stanovalci Črnuč obrnili kar na val 202.

Kranj ima zdaj mojstra za čiščenje odtokov in cevi. To je Marko Gogala s Tomšičeve 40 v Kranju. Pred trinajstimi leti je začel s čiščenjem stekel, potem tapisomov, obiski raznih sejmov zunaj pa so ga navdušili, da se je pred štirimi leti lotil tudi čiščenja odtokov in kanalizacij. Začel je s strojem na pritisk, podobnim, kot je oni za pranje avtomobilov, potem s strojem na jekleno vzmet. Lani pa je na sejmju v Münchnu našel pravi stroj, s katerim lahko čisti cevi od premera 1 cm do 40 cm. Stroj lahko zapelje celo v tovarno in v prostoru, kjer se cevi maše, očisti vse cevi v dolžini 800 m. To je čistilni stroj holandske firme RIONED, ki ima tudi rezervoar za vodo. Skozi posebno glavo, pritrjeno na vodovodno cev, brizga voda s silno močjo, 1 liter na sekundo pod pritiskom 100 atmosfer. Vodovodna cev se sama pomika po cevi kanalizacije, ter z močnim pritiskom čisti stene cevi, maščobo, ki se nabira na njih, dobesedno reže. Če se je treba prebiti skozi nesr ago, ki se je zabetonirala v cevi, vključni tudi curek na koncu glav, s katerim se prebija skozi. Tako je pred kratkim očistil v tekstilindusu od saj zabetonirano cev, ki jim je nagajala že nekele let. Te dni čisti vsa kanalizacijo Iskre — Telematike, reševal pa je že odtoke nekaj kranjskih gostinskih podjetij, ki so jih za mašile trde maščobe, usedline kave, kosti, cunj. Nekdo je na primer v nekem gorenjskem hotelu iz gole objestnosti zbasal v stranišču na školjko raztrgano ruho. Preden je prišla v glavno kanalizacijo, se je zamašilo in spodaj, v kuhinji so fekalije udarile na prosto. Posredoval pa je tudi že drugod po Sloveniji.

»Zunaj je čiščenju odtoknih cevi in kanalizacij dan veliko večji poudarek kot pri nas,« pripoveduje Marko Gogala. »Podjetja, stanovajske soseske sklenejo pogodbe s čistilci kanalizacij, da preventivno čistijo, in posredujejo le, če se je zgodilo kaj nepredvidljivega. Pri nas se maše cevi in kanalizacije dostikrat tudi zato, ker so vgrajene preozke cevi, ožje, kot so z zakonom določene. Pa seveda nedisciplina, neodgovornost. V Škofji Loki, na primer, je straniščne cevi zamašila velika kost, da verjeti nismo mogli, kako jo je

Marko Gogala s sodelavcem Darkom Burjo z novim strojem, ki ga je uvozil iz Holandije, pri čiščenju kanalizacije v eni od proizvodnih hal v tovarni Iskre — Telematike. — Foto: D. Dolenc

stranišče sploh lahko odplaknilo. Največkrat pa te cevi zamaše ženski vložki. Po cela vedra jih včasih izvlečemo iz cevi. Tudi usedlina kave ni tako nedolžna, kot se zdi: v ceveh se zbije podobno kot saje v neprebojne plasti. V stanovanjskih blokkih bi na določeni rok morali prečistiti vsaj cevi spodnjih nadstropij, kjer se navadno naglajo usedline. Prav tako po tovarnah. Predrago je, da se zaradi zamašitve cevi ustavi vsa proizvodnja. Mi očistimo v času, ko proizvodnja stoji. V noči od petka na soboto ta teden bomo na primer očistili 500 m² tal ene proizvodnih hal Gorenja v Velenju. Čez nedeljo bodo dali na tla nove premaze, v ponedeljek bo proizvodnja spet normalno tekla.»

Verjetno pa bo pri nas preteklo še nekaj časa, preden bomo spredvideli, da je bolje preprečevati, kot »gasiti«, da bomo dali očistiti cevi prej, preden bo treba zavpiti »na pomoč«. Zato bi Markovo telefonsko številko morali poznati tako kot gasilsko, prve pomoči in podobne. Center za obveščanje v Kranju jo že ima.

D. Dolenc

Dom v Zalem logu — Iz tako imenovanega referendumskega programa krajevne skupnosti Zelezniki so že leta 1980 uredili tri kilometre in pol ceste za Martinj vrh in položili grobi asfalt. Lani so potem z deli nadaljevali in med drugim uredili ter asfaltirali ceste na območju Zalega loga in sicer na odseku Davški most-Davča in Tajnetova žaga-Potok. Najpomembnejša iz tega programa na območju Zalega loga pa je bila gradnja večnamenskega objekta oziroma doma, pri katerem so domačini naredili tudi veliko prostovoljnih delovnih ur. Z gradnjo so začeli septembra lani in do konca leta je dom že imel streho (na sliki). Letos bodo z deli nadaljevali.

A. Z.

Tržnica na Planini bo

Kranj — Pisali smo že, da na pobudo krajevne skupnosti zdaj na Planini načrtujejo manjšo pokrito tržnico s šestimi kioski. Konec minulega tedna so se v prostorih krajevne skupnosti na Planini zbrali predstavniki krajevne skupnosti in zainteresirani investitorji za postavitve in ureditve tržnice. Zanimanje med investitorji je precejšnje, ugotovili pa so, da so na sestanku pozabili povabiti tudi delovno organizacijo Živila. Dogovorili so se, da morajo zainteresirani investitorji v osmih dneh posredovati ponudbe, nakar se bodo odločili za najugodnejše. Posebej pa bodo o možnostih za postavitve tržnice obvestili tudi Živila.

A. Z.

Polna dvorana na Primskovem

Primskovo — Za napovedani koncert Iz naših krajev, do katerega je prišlo na Primskovem na pobudo krajevne skupnosti, je bilo že dober teden dni veliko zanimanje. V soboto zvečer pa so potem dvorano zadržnega doma obiskovalci napolnili do zadnjega kotačka. Na koncertu, ki sta ga priredila RTV Ljubljana in Ljubljanska banka, so nastopili ansambli Marelja, Henček in njegovi fantje ter humorist Marjan Roblek — Matevž. Nastopil pa je tudi mešana pevski zbor Svoboda Primskovo pod vodstvom Nade Kos, program pa je povezoval Jože Logar. Primskovljani si podobnih prireditev želijo še več.

A. Z.

DOPISNIKI SPOROČAJO

Razvili bodo prapor

Oglasil se je Ciril Rozman in piše, da so na razširjeni seji upravnega odbora gasilskega društva Podnart, ki je bilo ustanovljeno 2. februarja lani, ocenili delo v lanskem letu. Zahtevali so več strokovne pomoči od plačanih strokovnjakov občinske gasilske zveze. Vendar pa so potem ugotovili, da je za 37 gasilskih društev v občini le en plačan strokovnjak. Dogovorili so se tudi, da bodo 20. februarja pripravili občni zbor društva, še do polletja pa bodo razvili že kupljeni gasilski prapor in ustanovili tudi društvo mladih gasilcev.

Dvaindvajset milijonov za ceste

Na seji sveta krajevne skupnosti Podnart pa so obravnavali program del za leto. Največ denarja, ki ga zbirajo tudi s samoprispevkom, bodo letos namenili za asfaltiranje nekaterih lokalnih cest in sicer kar 22 milijonov dinarjev. Sicer pa so v letošnjem programu denar razdelili še za poslovanje krajevne skupnosti, vzdrževanje in ogrevanje doma kulture, za javno razsvetljavo, zimsko prulženje in posipanje, za pomoč društvom in za vzdrževanje krajevne ceste.

Zanimanje za kmečki turizem

Na rednem letnem občnem zboru turističnega društva Cerklje so ugotovili, da je bilo minulo leto na njihovem področju dejavnosti zelo uspešno, piše Janez Kuhar. V programu za letošnje pa so največ govorili o ureditvi bajerja v Čošnjevkju, kjer načrtujejo turistični ribolov. Zelo delaven je zdaj, odkar imajo pri šoli v Cerkljah svoj čebeljak, tudi čebelarski podmladek. Sicer pa bo družstvo letos poleg tradicionalne razstave 4. julija priredilo tudi turistični vzelezhalom na Krvavcu. Organizirali pa bodo tudi več očiščevalnih akcij na celotnem območju.

Okamnine v Dovžanovi soteski

Drago Papler pa se je oglasil z dvema prispevkoma. Najprej piše, da so prva sistematična geološka raziskovanja na Gorenjskem bila že v letih 1850 do 1890. V takratnih raziskavah pa ni podatkov o okamninah v okolici Tržiča. Na tržiškem območju so se namreč načrtne in obsejnejše paleontološke raziskave začele, ko je E. Schellwien leta 1887 v Dovžanovi soteski nad Tržičem odkril izredno bogato najdišče raznorodnih okamnin in ugotovil takrat 81 različnih vrst oblik permijških fosilnih nahajališč. Ugotovitve je zapisal v monografiji leta 1900. Potem so prišli v Dovžanovo sotesko gledat okamnino življenje že leta 1903 udeleženci ekskurzije 9. mednarodnega geološkega kongresa, ki je bil na Dunaju. Od takrat naprej pa je Dovžanova soteska kot nahajališče okamele morske favne svetovno znana in privablja tako strokovnjake kot turiste.

Gradijo nov gasilski dom

Ker je 65 let star gasilski dom v Kovorju postal pretesen, so leta 1985 zraven trgovine začeli graditi novega. Že naslednje leto so ga zgradili do strehe. Razen strokovnih so vsa druga dela opravili udarniško. Tako so do zdaj naredili gasilce že prek 2100 delovnih ur, krajani pa so prispevali ves les za ostreže, vrata in okna ter deske. Večino denarja pa je dala občinska požarna skupnost. Glavni del doma bo za gasilce letos že nared, prostore v zgornjem delu pa nameravajo urediti postopno. Gasilsko društvo Kovorj s 300 člani tudi sodi med aktivnejša društva v tržiški občini.

Škoda vsake pedi zemlje

Na Jesenicah imajo prebivalci Plavža za Savo ob novem železniškem skladišču 106 vrtičkov, s katerimi upravlja turistično društvo. Z obdelavo in gnojenjem so ti vrtički postali zelo rodovitni. Zdjaj pa jih skrbi, da jih zaradi nove ceste ne bi izgubili. Zato predlagajo, naj bi cesto na tem območju speljali po stebrih, tako kot med Podkloštom in Trbižem.

Letošnji gasilski jubilej

Ivan Petrič, ki ima doma precej točen pregled nad gasilskimi društvi na Gorenjskem, nam piše, da bo več gasilskih društev imelo letos različne jubileje. 90. letnico obstoja bodo slavila gasilska društva Rateče, Senčur, Mošnje, Bohinjska Bela, Zelezniki in Žiri. 80. letnico bodo praznovali v Podkorenu, na Blejski Dobravi, Jezerškem, v Mavčičah in v Zgornjem Brniku. 60. letnico imajo gasilska društva Bitnje, Trboje in Podlublje, 50. letnico Zali log, 40. letnico pa gasilsko društvo Lučine. Gasilska društva Zeje, Koprivnik, LIP Rečica Bled in Gorenjska predilnica Škofja Loka pa imajo letos 30. letnico obstoja.

Drugačna organiziranost Vodovodnega stolpa

Praksa naj bi potrdila ali ovrgla poskus

Kranj, 18. januarja — Čeprav se je krajevna skupnost Vodovodni stolp v kranjski občini glede na število prebivalcev začela starati, organiziranost po soseskah, predvsem na mestnem področju, vsa leta nekako ni zaživela. Pobuda, da smo začeli razmišljati o drugačni organiziranosti in da jo letos tudi preskusimo, je dala programska seja krajevne konference socialistične zveze konec oktobra lani, kjer je bil sprejet sklep, naj se na območju celotne krajevne skupnosti oceni organiziranost in delovanje krajevne samouprave na eni in družbenopolitičnega ter društvenega življenja na drugi strani,« je povedal predsednik sveta krajevne skupnosti Ivan Jelen.

Mestna krajevna skupnost Vodovodni stolp v Kranju je sicer še vedno med največjimi, vendar pa se je število prebivalcev v njej zadnje čase začelo zmanjševati. Ni še tako dolgo, ko je bila to krajevna skupnost predvsem z blokovskiimi stanovanji in soseskama Rupa ter Veliki hrib, ki je imela precej prek 7000 prebivalcev. Danes jih ima po zadnjih podatkih le še dobrih 6700.

Mlade družine se selijo na Planino v nova stanovanja in tako se glavni del naše krajevne skupnosti stara,« razlaga tajnik Konrad Pavli. »Še vedno pa je družbeno in društveno življenje v krajevni skupnosti precej živahno. Z leti smo postali krajevna skupnost, ko se med seboj bolje poznamo in o pomembnejših stvareh največkrat nimamo težav pri odločitvah. Že lep čas pa pogrešamo prostore za delo in različne dejavnosti. Sedanji prostori krajevne skupnosti med tednom praktično niso nikdar prazni. Če kdo ni ravno posebno delaven, kaj hitro ostane praznih rok oziroma brez prostora za sestanek, srečanje, pogovor ... To se še posebno dogaja mladim v organizacijah. V zvezi z mladino smo si v organizacijah in skupnosti zato letos še posebej zadali nalogo, da jim pomagamo in da organizacija zaživi.»

Ivan Jelen

Za razmišljanje in poskus o drugačni organiziranosti v krajevni skupnosti pa niso bili povod mladi, čeprav je bilo tudi o njih govora na programski seji krajevne konference SZDL oktobra lani. Sklep, da je treba oceniti organiziranost in delovanje so sprejeli, ker že nekaj časa ugotavljajo, da od sedmih sosesek v krajevni skupnosti života in delata (kjer prebivalci res sodelujejo tako pri odločitvah kot potem pri uresničevanju) le dve. To sta Soseski Rupa in Veliki hrib.

»Pet sosesek na mestnem območju krajevne skupnosti pa tako na področju krajevne samouprave kot organiziranosti v socialistični zvezi in tudi v drugih organizacijah, nekako ne živi,« ugotavlja predsednik sveta Ivan Jelen. Ko smo ocenjevali vzroke za to, smo poleg pomanjkanja prostorov in neprimerne organiziranosti in zato premajhne interesa tudi ugotovili, da na primer hišni sveti po posameznih blokkih v glavnem dobro delajo. Enako velja za predsednike le-teh v okviru kurilnega odbora za našo kotlarno. Zato smo se na zadnjem sestanku s predsedniki hišnih svetov dogovorili, naj na sestankih stanovalcev ramišljajo, da bi sestanke krajanov in socialistične zveze organizirali na enak način, kot zdaj delajo hišni sveti.»

»Do neke mere bi s tem lahko vsaj deloma razrešili sedanje težave, ki jih imamo pri obveščanju. Poleg posebnih oglasnih desk, ki smo jih pred časom

Predlogu potem ni nihče nasprotoval. Nasprotno, večina je ocenila, da bi tako najbrž še veliko lažje razrešili v prihodnje probleme, ki jih zdaj kar ne morejo dati iz dnevnih redov. Poleg vzdrževanja posameznih stanovanjskih objektov, kjer ugotavljajo več skupnih težav, bi na ta način lažje organizirali posamezne akcije, se dogovorili o komunalnih problemih in ne nazadnje o načrtih in programih za krajše ali širše obdobje.

»Do neke mere bi s tem lahko vsaj deloma razrešili sedanje težave, ki jih imamo pri obveščanju. Poleg posebnih oglasnih desk, ki smo jih pred časom

Konrad Pavli

mačini igrali po posameznih podih v kraju. Z ustanovitvijo društva pa se je tradicija dramskih nastopov uspešno nadaljevala. Potem pa so zadnja leta vedno bolj pogrešali boljše pogoje za delo in nastope. Najprej so razmišljali o izgradnji nove dvorane. Potem pa so se odločili, da staro, v kleti nekdanjega samostana temeljito obnovijo.

»Nič koliko prostovoljnih ur smo potem lani vgradili vanjo. Zdjaj imamo spet lepo in pozimi toplo dvorano. Ta nas zdaj še bolj spodbuja k delu. Trenutno študiramo kar tri dramska dela. Že v začetku februarja bo premierja Mollierevega Priložnostnega zdravnika. Temu bo najbrž sledil Logarjev Kralj v časopisu in nazadnje še Mrožkova Čarobna noč. Nič manj zavzet pa ni mešani mladinski pevski zbor. Skratka, letošnje leto bo potekalo v znamenju prireditvev in 50. letnice društva.»

Danes ima društvo okrog 40, predvsem mladih in aktivnih članov. Pravzaprav je glavna dejavnost mladih usmerjena v kulturno društvo. Zato ob različnih prireditvah ali praznovanjih tudi niso v zadregi s pripravo kulturnega programa. Največ zaslug za to, kot pravijo v krajevni skupnosti, pa ima Silvo Sirc, ki je predsednik in srce društva že od 1976. leta. Prav njemu gre tudi zasługa, da so lani Velesovčani dobili prenovljeno kulturno dvorano.

»Mladi radi sodelujejo in nastopajo. Včasih smo kar v zadregi in zato potem v sezoni nastudiramo najmanj tri dela. Precej tudi gostujemo, čeprav so gostovanja vedno dražja. Večkrat pa smo se že uvrstili tudi na medobčinska srečanja dramskih skupin. Leta 1982 smo v Trziču gostovali s Hišo Marije pomočnice, leto kasneje v Cerkljah z Mladim strahom bav bav, leta 1984 v Škofji Loki s Piknikom na bojišču in leta 1985 v Lukovici z Vido Grantovo. Letos ob 50. letnici bomo podelili tudi Linhartova priznanja, pripravili literarni večer v okviru 750. letnice samostana, razstavo, se spomnili 90. letnice domačina Janeza Čebulja in priredili koncert pevskega zbora.»

Križe pri Trziču, 15. januarja. — Janko in Helena Kuhar iz Križe sta ena redkih zakoncev, ki sta že dni proslavila biserno poroko. Šestdeset let skupnega življenja je dolga doba, toda Janko pravi, da se nikoli nista pritoževala, nikoli tarnala. Janko je pred dnevi praznoval 84. rojstni dan, Helena pa bo spomladl stara 85

PRITOŽNO KNJIGO, PROSIM

Savska cesta — Turistična pot 7

Savska cesta na Bledu je ena zadnjih — makadamskih. Tudi dvorišča hiš so neasfaltirana. V turistični karti Bleda pa je to Turistična pot 7 in poteka od križišča pri Villi Bled do Save Bohinjske in do vasi Selo pri Bledu. Tudi smernih tabel nima ta pot, da bi se turisti in pešci lažje znašli. Zato marsikdo zaide tudi na "strelišče" ali pa v kakšno drugo smer. Precej neturistična pa je ta pot številka 7 po deževju, ko se spremeni na nekaterih odsekih v eno samo lužo. Prav bi bilo, da bi to pot primerno uredili, sicer je boljše, da jo zbrisejo iz turistične karte Bleda. Sicer pa so v tem delu lepi sprehodi do vasi Bohinjska Bela, Kupljenik, Ribno itd. Naj dodam še to, da se na tej poti ne manjka tudi potepuških psov.

A. Zalarij Vovk, Bled

Preozek asfalt

Begunje — Kakor so si v Begunjah zares želeli, da bi skozi naselje dobili vsaj novo asfaltno prevleko, so bili po decembrskem, asfaltiranju razočarani. V povprečju kar za pol metra je namreč nova asfaltna prevleka skozi naselje ožja, kot bi bila lahko. Zdjaj upajo, da bo Cestno podjetje Kranj morebiti to popravilo in vsaj odsek od križišča za Krpin proti križišču za Poljče uredilo po dogovoru in programu. Denar Cestno podjetje že ima, z deli pa bodo najbrž začeli spomladl.

A. Z.

Silvo Sirc

Petdesetletnica kulturno umetniškega društva Velesovo pa je povezana še z eno. Velesovski samostan letos beleži že kar 750. letnico obstoja. Ob 700. letnici pa je samostan odstopil svoje kletne prostore društvu, ki je za otvoritev in ustanovitev društva pripravilo igro Slehernik. Takrat je naenkrat nastopilo okrog 50 igralcev.

»Dramska dejavnost v Velesovem pa je bila živahna že pred ustanovitvijo društva pred 50. leti,« razlaga predsednik društva Silvo Sirc, ki zdaj tudi pripravlja kroniko društva. »Že pred tem so do-

A. Zalarij

Nova številka Žirovskega občasnika

REVIJA ZA VSA (ŽIROVSKA) VPRAŠANJA

Žiri — Morda bo to leto za Žirovski občasnik srečnejše predvsem v tem, da bo revija izhajala dvakrat v letu in morda tudi brez večmesečnih zamud kot doslej. Tako bo prav gotovo s svojo vsebino, ki razen na žirovsko sega tudi v aktualna družbena dogajanja v Sloveniji, še bolj zanimiva.

Nekako ni v navadi, da bi pravkar izdano novo številko revije ocenjevali najprej po obliki. Vsekakor je najvažnejša vsebina. Vendar pa tokrat Žirovski občasnik, revija za vsa vprašanja na Žirovskem, prihaja med bralce v povsem novi preobleki, ki je pač ni mogoče prezreti. Novo likovno lice prinaša že sama trinajsta revija, ki ji tokrat v nadvse zanimivi »srajčki« sledi še literarna sredica, tokrat kot posebna priloga in ne več kot sestavni del zvezka. Likovna oprema je delo Staneta Kosmača, medtem ko so likovne priloge z naslovnico vred delo akad. slikarja Franca Kosmača. To, kar se le redkim revijam posreči, prinaša tokrat Žirovski občasnik — namreč barvno prilogo: edino žirovsko sliko akad. slikarja Maksima Sedeja Dobračeveo pri Zireh, dobračevski baročni oltar ter Petronovo hišo. In za dodatek še smučarski čevljal Alpina — v barvah.

Ze prej omenjena sredica — literarni del revije — je tokrat izšel kot samostojni zvezek: gre za antologijo z naslovom Žiri in Žirovci v slovenski literaturi. V zvezku je dobrih sto odlomkov šestdesetih slovenskih avtorjev začenši od Valvazorja pa vse do danes. Marija Stanonik, ki je antologijo uredila, je prispevke razvrstila v sedem tematskih razdelkov — od domoznanskih zapiskov, do žirovskega bajeslovja, otroške in mladinske pripovedi do najnovejšega literarnega snovanja. Obe, antologija in trinajsta revija, sta shranjeni v zanimivo »srajčko«, za katero je urednik Miha Naglič v predbožičnem času, ko je revija izšla, našel navdih v naslovnici Partizanskega dnevnika, Glasila OF za Primorsko in Gorenjsko z dne 24. decembra 1944.

Tokratna številka žirovske revije stopa v svoje osmo leto izhajanja s približno tremi meseci zamude. Posredu so seveda tiskarske zadrege, saj je bila redakcija revije zaključena že julija. Ta zaključek pred meseci se sicer pri vsebini nekaterih člankov, ki zadevajo aktualno družbeno dogajanje pri nas, sicer nekoliko pozna, vendar pa nikakor ni moteca. Celo nasprotno, lotevanje tako vročih vprašanj našega političnega vsakdanjika, kot so ustavne spremembe, posledice obračunskega zakona na kulturno in ostalo dogajanje, dajejo reviji tisto širino, brez katere bi vsekakor ostajala izključno v ožjih lokalnih okvirih. Brez dvoma osnovni namen njenega izhajanja tudi je tak — revija, ki bi jo lahko vzeli v roke vsak domačin na Žirovskem, vendar pa obenem tudi z ambicijami, da bi bila zanimiva tudi za bralce vsaj tja do Škofje Loke. Vendar pa se že s prejšnjo vsebino, ki se je še posebej lotevala problemov ob Rudniku urana Žirovski vrh, tokratna številka prav gotovo uvršča med revije, ki jo z zanimanjem prebere tudi marsikdo, ki Žiri pozna le z zemljevida ali samo po tovarni Alpina.

Ni manj zanimivi niso — za domačine pa še posebej — sestavki iz domoznansktva. Večina žirovcev prav zaradi takih člankov, ki v tokratni številki obsegajo kar polovico vsebine, revijo tudi kupuje. Sem sodijo članki o žirovski stavbni dediščini, o čemer piše prizadeto Miha Naglič, o razvoju združništva izpod peresa Ivana Revna in drugo.

Skkratka Žirovski občasnik nikakor ni blizu kakemu zborniku, ali pa vsaj publikaciji, v kateri Žirovci pripovedujejo sebi, pač pa postaja revija, v kateri poročajo, razmišljajo, poročajo o drugim o sebi, drug svet pa se jim prav tako predstavlja na revijalnih straneh. Kaže, da je na ta način uredniška politika ujela tisto rahločutno ravnotežje, zaradi katerega po reviji posegajo Žirovci, ki jim je tudi namenjena, obenem pa vsebina sama vzbuja zanimanje za dogajanje v tem kraju, za mišljenje in stališča Žirovcev tudi ljudem od drugod. Če se bo reviji posrečilo, da bo izhajala dvakrat v letu, za kar si uredniški odbor in verjetno tudi oba ustanovitelja in izdajatelja revije — DPD Svoboda Žiri in Krajevna konferenca SZDL Žiri — že nekaj časa prizadeva, utegne ta občasnik le pridobiti. Že zdaj je revija dokazala, da je imenitno dopolnilo in informacija ob drugih medijih dostopnih na Žirovskem; prednost, da se lahko strokovno poglobljeno ukvarja s sedanji problemi Žirov ob istočasnem zgodovinskem osvetljevanju preteklih, da vključuje tudi literaturo in ostale zvrsti umetnosti, pa je ob tem nedvomna. L. M.

nikoli ne odrečejo sodelovanja rojaki — znani znanstveniki, kulturni delavci in drugi. Zato so med stalnimi sodelavci na primer dr. Zdravko Mlinar, sociolog, ki se je v tokratnem prispevku Odpiranje v svet spretno izognil strokovnemu žargonu. Sicer pa ostali prispevki, ki posegajo v »sredo stvari« načenjajo nekatera osrednja slovenska vprašanja. Že avtorji Spomenka Hribar, Viktor Zakej, Emil Milan Pintar, Janez Škrli, Branimir Nešovič in drugi so jamstvo, da kaže prispevke z zanimanjem prebrati.

Ni manj zanimivi niso — za domačine pa še posebej — sestavki iz domoznansktva. Večina žirovcev prav zaradi takih člankov, ki v tokratni številki obsegajo kar polovico vsebine, revijo tudi kupuje. Sem sodijo članki o žirovski stavbni dediščini, o čemer piše prizadeto Miha Naglič, o razvoju združništva izpod peresa Ivana Revna in drugo.

Skkratka Žirovski občasnik nikakor ni blizu kakemu zborniku, ali pa vsaj publikaciji, v kateri Žirovci pripovedujejo sebi, pač pa postaja revija, v kateri poročajo, razmišljajo, poročajo o drugim o sebi, drug svet pa se jim prav tako predstavlja na revijalnih straneh. Kaže, da je na ta način uredniška politika ujela tisto rahločutno ravnotežje, zaradi katerega po reviji posegajo Žirovci, ki jim je tudi namenjena, obenem pa vsebina sama vzbuja zanimanje za dogajanje v tem kraju, za mišljenje in stališča Žirovcev tudi ljudem od drugod. Če se bo reviji posrečilo, da bo izhajala dvakrat v letu, za kar si uredniški odbor in verjetno tudi oba ustanovitelja in izdajatelja revije — DPD Svoboda Žiri in Krajevna konferenca SZDL Žiri — že nekaj časa prizadeva, utegne ta občasnik le pridobiti. Že zdaj je revija dokazala, da je imenitno dopolnilo in informacija ob drugih medijih dostopnih na Žirovskem; prednost, da se lahko strokovno poglobljeno ukvarja s sedanji problemi Žirov ob istočasnem zgodovinskem osvetljevanju preteklih, da vključuje tudi literaturo in ostale zvrsti umetnosti, pa je ob tem nedvomna. L. M.

IZJEMNI PROGRAMI

Zamisli kranjske ZKO, da omogoči najbolj vidnim ustvarjalcem znotraj občinske ljubiteljske kulture vsaj približno možnost delovanja, bo letos prešla v drugo leto. Predobro je znano finančno stanje, ki različnim kulturnim društvom omogoča v veliki meri marsikdaj le komaj kaj več denarja kot za osnovno korespondenco in nekaj malega povrh. Čeravno so mogoče v določeni meri še vedno sporni kriteriji, ki so jih izbrali v kranjski ZKO za vzpostavitev razreda izjemnih skupin, moramo vseeno reči, da so v prvem letu delovanja večinoma pokazali dobre rezultate. Napravljena je osnova, ki lahko služi za dograditev začetnega sistema tudi širše. Projekt je mogoče zanimivejši v toliko večji meri, ker v svojo vsebino popolnoma enakopravno vključuje tudi izvajalce tako imenovane mladinske kulture — Klub ljubiteljev glasbe oziroma Carnium, ki so bili do tedaj vse prevečkrat v čisto vseh ozirih na kulturnem obrobju.

Čeravno že s takšnim navdušenjem govorimo o izjemnih programih kranjske ZKO oziroma Kulturne skupnosti, moramo vendarle reči, da tudi ta akcija selekcioniranih skupin finančno ne podpira prav močno. Sredstva so res vsja, kot bi bila sicer, a še vedno mnogo prenilka, da bi lahko zadostila vsem zahtevam posameznih izvajalcev. Tako so ti še naprej prisiljeni iskati različne oblike pomoči neposredno od delovnih organizacij, tu pa se klobčič počasi obrne... Vine Bešter

NOVO V ETNOLOŠKI ZBIRKI GORENJSKEGA MUZEJA

Kranj — V galeriji Mestne hiše je odprta razstava Nove pridobitve v etnološki zbirki Gorenjskega muzeja 1986-1987.

Na razstavi je prikazan izbor najlepših in najzanimivejših predmetov, ki smo jih pridobili v zadnjih treh letih. Najstarejši predmeti so — z eno samo izjemo — prtička iz Šenčurja z letnico 1841 — iz druge polovice preteklega stoletja, najmlajši pa iz sredine našega stoletja.

Povojni razvoj etnologije v evropskem prostoru je napravil velike premike v pogledu pojmovanja predmeta etnološkega zanimanja. S poprejšnje izrazite usmerjenosti v raziskovanje kmečke kulture je etnologija širila svoje zanimanje še na druge družbene sloje naroda. Namesto iskanja prežitkov tradicionalne ljudske kulture odreja nova smer v stroki vse več pozornosti človeku in njegovemu načinu življenja na različnih stopnjah njegovega gospodarskega, družbenega in kulturnega razvoja. Etnologija mest, etnologija sodobnosti so nove smeri v razvoju stroke. V tem smislu smo na razstavi prvokrat na enem samem prostoru predstavili predmete iz mestnega in kmečkega okolja, ob predmetih iz domačega platna meščanski smoking in »halbkano«, ženske klobuke, oblikovane po modi iz tridesetih let. Prav najnovjše pridobitve sestavin ženske noše nam prvičkrat omogočajo, da predstavimo

razvoj ženske praznične kmečke noše od tradicionalnega krila iz domače raševine do poenotene noše iz sredine našega stoletja. Gorenjke so od začetka našega stoletja urno sledile modi, čeprav so zadnji domači tkalci na Gorenjskem delovali še v desetletjih po drugi vojni. Na razstavi je kos fino tkanega praznega platna, izdelek tkalca iz Bodeše, ki je zvesto sedel k statvam še

Kranj — V Prešernovi hiši je te dni na ogled mait-art razstava. Avantgardno umetnost Vojvodine tokrat predstavlja sedem ustvarjalcev iz Odžakov. Razstava v Kranju ni posledica naključja, pač pa rezultat dolgoletnega sodelovanja in izmenjavanja razstav. — Foto: G. Sinik

do okrog leta 1960. Izredno dragocene so poleg elementov naše vezenine, razstavljene v drugem prostoru. Kar zadovoljlivo zaokroženo enoto na razstavi predstavljajo predmeti iz trgovske hiše Kolkal. Izvesek, reklamni plakat, vzorci blaga izpred prve svetovne vojne, cilindri za petrolejke niso samo izsek iz trgovčevega delovnega okolja, so tudi odsev

širše pojmovane kulture stopnje v določenem času (npr. kultura reklame, industrijskega oblikovanja tekstila pred prvo svetovno vojno itd). Samotežni voziček, ki ga je trgovec posojal svojim kupcem za odvažanje nakupljenega blaga opozarja tudi na način in organizacijo transporta, ki je bil v obdobju med obema vojnama na voljo trgovčevim strankam. Na nasprotni strani razstavnega prostora se v meščanski stanovanjski ambient (po hištvu je iz Mayrjeve gostilniške hiše v Kranju) vraščajo elementi praznične noše iz mestne trgovske hiše.

Galerijo v Mestni hiši je z ubrano razmestitvijo muzejskega gradiva oblikovala za to priložnost v prijetnem ambient akademski slikarka ing. arh. Alenka Kham-Pičman. Vsakega razstavljenemu predmetu je odmerila dovolj zraka in svetlobe, da govori obiskovalcu sam — s svojo lastno govorico. Razstava bo gotovo zgrešila svoj pravi namen, če ne bo dramilca k ohranjanju podobnih predmetov, ki imajo zdaj tu svoj prostor. Morda bo tudi koga spodbudila in ga pripravila k odločitvi, da sam prinese kakšen predmet v muzej ali nam vsaj sporoči, da si pridemo ogledat njegovo »starišo«. Anka Novak

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V Prešernovi hiši je odprta *razstava skupine sedmih mal-lartistov* iz Vojvodine. V Mali galeriji in Stebriščni dvorani je na ogled *razstava Mariborske inkunabule*, ki jo je pripravil Pokrajinski arhiv Maribor — Škofjiski arhiv.
V *Prešernovem gledališču Kranj* ta teden ponavljajo predstavo Linhart — Moliere Z. Micka in *Georg Dandin* za šole, in sicer: *danes*, v torek, ob 16. uri — za OŠ Cerklje. *Jutri*, v sredo, ob 17. uri — za Gimnazijo, v *četrtak*, ob 12.30 pa za Mlekarsko šolo. *V petek*, ob 13. uri bodo predstavo ponovili za OŠ Gorenja vas.
V *Carniumu, Mladinskem kulturnem centru, danes*, v torek, odpade večer strganih strun. *Jutri*, v sredo, vrtijo *in kinu nekaj več* ob 18. in 20. uri italijansko dramo *Oče gospodar*, režija brata Taviani; v *četrtak*, ob 19. uri bo v *večeru ob diapozitivih* na vrsti 4. del predavanja *Pogled na Kitajsko 1987*. *V petek*, ob 19. in 21. uri pa vrtijo *video amer. film, komedijo Šola za steverde-se* (Ali je pilot v letalu — 3. del).

JESENICE — V galeriji Kosove graščine je na ogled *razstava ilustracij Marije Vogelink* in *razstava lutk in gledaliških mask* Eke Vogelink.
ŠKOFJA LOKA — V galeriji ZKO — Knjižnica razstavlja risbe *Vinko Podobnik. Danes*, v torek, ob 17. uri vodi *uro pravljic* v knjižnici Ivana Tavčarja Martina Gostinčar. *Jutri*, v sredo, ob 18. uri v *večeru ob diapozitivih* Franc Vidic predava o *utrkih iz ČSSR* — Pešeni stolpi. *V četrtak*, ob 18. uri ima Foto kino klub *večer ob diapozitivih* — *Škofja Loka in okolica*.
Zbirke Loškega muzeja so odprte le ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure.
DOMŽALE — V Likovnem razstavišču Domžale je odprta *razstava del akad. slikarke Urše Zajdel*.

TRATA — Krajevna skupnost Trata prireja v četrtek, 21. januarja, ob 18. uri v osnovni šoli Cvetko Golar *predavanje Trisul — Himalajska odprava*. Predava Vlasta Kunaver.
DUPLICA — V Stolovnem Interieru na Duplici pri Kamniku je odprta *pregledna razstava grafike 1973-1986 akad. slikarja Dušana Lipovca*.
BESNICA — Mešani pevski zbor Svoboda iz Stražišča prireja v soboto, 23. januarja ob 19.30 *koncert narodnih in umetnih pesmi* v domu KS Besnica.

GRAD KIESELSTEIN MED POČITNICAMI

Kranj — Med zimskimi počitnicami so pri Zvezi kulturnih organizacij Kranj v gradu Kieselstein pripravili nekaj počitniških programov za otroke vseh starosti. Redno likovna šola ima sicer počitnice, vendar pa bodo otroci, ki bi želeli dopoldanske ure preživeti ob risanju, lahko risali, barvali, strigli vsak dan od 25. do 29. januarja med 10. in 12. uro pod vodstvom likovne pedagoginje. Nekateri bo morda zanimalo gledališče: med počitnicami lahko pridejo vsak ponedeljek in sredo ob 11. uri v grad, kjer se bodo spoznali z gledališko abecedo. Nekateri so za ples — zanje so odprta vrata med počitnicami ob torkih in četrkih ob 11. uri. Za vse starosti in brez vstopnine. L. M.

Kranj — V četrtek, 21. januarja, ob 19.30 bo na četrtem koncertu te sezone v Glasbeni šoli na Trubarjevem trgu nastopil Klemen Ramovš s kljunasto flavto. V programu koncerta so dela Boismortierja, Bacha, Lindeja, van Eycka, Coupertina, in Primoža Ramovša.

RAZSTAVA V LTH

Škofja Loka — V prvih dneh januarja so člani Foto kino kluba Anton Ažbe iz Škofje Loke pripravili svojo prvo razstavo v osnovni šoli Petra Kavčiča. Zdag so razstavo preselili v škofjeljsko LTH. Tu razstavljajo tako člani kluba kot tudi člani šolskega foto krožka osnovne šole Petra Kavčiča. Zaradi pomanjkanja razstavnega prostora se bodo fotografiji predstavili s svojimi izdelki v treh delih. Razstavni krog bo tako zaključen predvidoma do konca januarja. Razstava bo nato prenesena v Embalažno grafično podjetje Škofja Loka. Na razstavi v LTH so tudi fotografije članov Kluba — delavcev LTH, ki so za svoje delo prejeli tudi že nekaj nagrad. Janez Pipan

BOLJE KOT LANI

Pirniče — Peter Militarov, eden najbolj znanih režiserjev na slovenskih ljubiteljskih odrih, je to sezono dobesedno »razprodan«. Največ dela ima na avstrijskem Koroškem, kjer med drugim pripravlja tudi skrajšano verzijo lani uprizorjene Miklove Zale, da bi jo lahko marca predstavili v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Najbrž se gorenjske dramske skupine pri kulturnih društvih še dobro spominjajo lanske ocene, ki so jo na srečanju gorenjskih dramskih skupin v Kranju povedal selektor in režiser Peter Militarov. Tako kritičnih besed, pa vse so bile kajpak dobronamerno izrečene, gorenjski amaterski igralci in režiserji še niso slišali. Da so si vzeli kritiko k srcu, kaže že letošnja sezona. »Vsaj po dosežanih predstavah z amaterskih odrov, ki sem si jih lahko ogledal, kaže, da so marsikje resno zastavili delo in napredek ni izostal. Zato se bom tudi sam držal dogovora, da na srečanju lahko pridejo le skupine, ki imajo drugim res kaj pokazati.«
Sicer pa Militarov, eden najbolj vnetih režiserjev slovenskih ljubiteljskih odrov po Miklovi Zali 87 nikakor ne počiva. V Pirničah na domačem odru — Oder treh herojev — pripravlja predstavo sloven-

ske novitete avtorice Darke Čehove Drobntine smrti: delo govori o dekletih iz vzgojnih zavodov. Obenem pa dela tudi v zamejstvu in sicer na Koroškem, kjer v Brnci s skupino Slovenskega prosvetnega društva Dobrač pripravlja premiero Partljičeve igre Tolmun in kamen. To pa še zdaleč ni vse. Z odrom Mladje v Celovcu pripravljajo predstavo Braneta Puntarja Drezanje v kamen. To bo prva uprizoritev sodobnega slovenskega avtorja na Koroškem.

»Tudi z Miklovo Zalo se nisem povsem opravił. Po več predstavah na Koroškem in v Sloveniji, zdaj pripravljamo skrajšano verzijo, ki jo bom 20. marca letos pokazal v Cankarjevem domu v Ljubljani.« pravi Militarov, ki je bolj kot kdorkoli drug doma sredi koroškega gledališkega dogajanja. Med drugim je tudi mentor pri nastajanju novih gledaliških predstav v Sentjanžu in v Radišah, kjer pripravljajo Kreftove Kreature. Če pa bo med vsem tem dogajanjem utegnili najti kaj prostega časa, bo za Miho Kapa, igralca iz Sentprimozha, Severjevega nagrade 1987, pripravil novo postavitev Erdmanove monodrame Samomorilec. L. M.

ODMEVI

Zaradi vse večjega števila pism in odmevov prosimo vse, ki nam pišejo, naj ne bodo predolgi. Prispevki naj ne bi bili daljši od dveh tipkanih strani (60 vrstic). Predolge bomo prisiljeni skrajševati.

Uredništvo

REGIJSKI RADIO, da ali ne?

Nekaj tednov že neustopno čakam na morebitni popravek novice, ki so jo objavili časopisi in televizija. Poročali so o sklepih, sprejetih na medobčinskem vodstvu SZDL za Gorenjsko o regijski radijski postaji. Popravka čakam zato, ker ne morem verjeti, da lahko sprejme organ SZDL odločitve, ki so tako zelo nasprotni ciljem in smotrom, ki jih razglasa in goji ta organizacija. V mislih imam tiste lepe zamisli o povezovanju interesov ljudi pri ustvarjanju napredne, svobodne in humane družbe. Družbe, v kateri ne bodo ljudi razdruževali birokratske usidne, ki imajo svoj odraz tudi na hermetičnem zapiranju meja družbenopolitičnih skupnosti. Tudi občinskih mej, ki jih posebno glasno od časa do časa podarjajo birokrati, ko jim v bitki za svoj obstoj to najbolj ustreza. Običajno na vsa usta poudarjajo sodelovanje, ko pa naj bi do njega prišlo, pokažejo svoj pravi obraz.

Gorenjska je nesporno prostor, v katerem se prepletajo enotni interesi gospodarstva, kulture, vzgoje, predvsem pa interesi ljudi. Zaradi teh skupnih interesov so v preteklosti nastale številne organizacije regijskega pomena, ki s svojo uspešno dejavnostjo podirajo umetno postavljene meje občin. Skoda, da jih ni še več. Gorenjci združujemo delo prek meja svojih občin. Kranjčani obiskujejo šole na Jesenicah, Jeseničani v Kranju. Nakupujemo, kjer je ceneje in bolje. Obiskujemo se, se skupaj veselimo, skupaj praznujemo, skupaj bodrimo smučarje, hokejiste, padalce, veslače, ne glede, v kateri občini so doma. Vsi smo predvsem Gorenjci, katerih bodočnost je v nadaljnjem povezovanju, sodelovanju in skupnem premagovanju težav. Tudi v skupnih vlaganjih v dejavnosti, ki bodo dajale čimvečje koristi vsem Gorenjcem.

Zal izgleda, da so udeleženci odločanja o regijski postaji na vse omenjeno pozabili in sprejeli odločitve mimo interesov večine delovnih ljudi Gorenjske.

Pobuda za skupno gorenjsko radijsko postajo je bila zavrtnjena. Ne glede na to, da so jo pred dvema letoma zapisali celo v dogovor o skupnih temeljnih planov gorenjskih občin za obdobje 1986-1990. Dogovor so sestavljali in podpisovali najbrž drugi ljudje. Znamerljivo so tudi usmeritve razvoja radiodifuzije v SR Sloveniji, ki predvidevajo drugačen koncept. Znamerljivo so morebitne drugačne, skupne interese delovnih ljudi Gorenjske. Ustanovi se še ena lokalna radijska postaja v Kranju, ki bo, kot pravijo, nadomestila primanjkljaj pri informiranju občanov te občine.

Zdaj s strahom čakam na podobno odločitev še v Radovljici. Tako velika in ugledna občina vendarle ne more ostati brez svoje radijske postaje. Na medobčinskem vodstvu SZDL brzčas ne bo ovir. In imeli bomo pet radijskih postaj. Izgleda, da nikogar v SZDL pretirano ne zanima, koliko to vse skupaj stane delovne ljudi Gorenjske. Tudi kvaliteta je postranskega pomena. Glavno, da imamo v vsakem vrtu svoj radio.

Med sklepi omenjene seje lahko prečitamo še enega, ki delno kaže na to, da je nekoga vendarle zapekla vest. Zamisljijo si regionalni radijski program, ki naj bi ga izvajal radio Triglav jesenice. Štiri, ali celo pet postaj bi oddajalo svoj občinski program. Eno uro pa bi oddajniki teh postaj in še en oddajnik na Krvavcu, ki bi ga še zgradili prenašali skupni regionalni sporodi. Vsebinsko tega sporeda bo določala posebna komisija na regijski ravni. (Tako so poročali časopisi).

Avtorja, ali avtorje take zamisli bi kazalo predvsem spomniti na pravico ljudi do informiranja. Do informacij, ki jih ne bo nihče delil na lokalne in regionalne in

dajal zeleno luč za objavo. Za človeka ni lokalnih, regionalnih in drugačnih informacij. Če ga zanimajo, bo prisluhnil vsem. Kdo ima pravico omejevanja pravico Gorjušev, da zvedo, kaj se dogaja v Žireh ali v Cerkljah. Kdo lahko trdi, da Tržičanov in Ločanov ne zanimajo dogajanja in življenje v Ratečah ali v Kropi. V vseh gorenjskih krajevnih skupnostih ubirajo različna pota pri urejanju svojega življenja. Izkušnje malih delovnih organizacij, ki ne prodrejo v osrednji radio, so lahko zanimive in dobrodošle tudi drugim. Izmenjava bi bila lahko dragocen pripomoček marsikomu, saj bi lahko tudi sami poskusili kaj podobnega. Vsiljuje se mi misel, da je zapiranje teh vrst informacij in kritičnih pogledov v občinske meje strah lokalnih oblastnikov pred naprednim in bojazen za razkrinkanje svoje lastne nesposobnosti.

V Radovljici imamo možnost spremljati spored jeseniškega in tržiškega radia. Kot Radovljičana me zanimajo tudi novice iz Tržiča in jim prisluhnam. Za mene je to normalno. Nenormalno in potratno pa se mi zdi, da sta za to potrebni dve postaji. Spored radia Triglav spremlja tudi veliko občanov kranjske občine, ki se pogosto pojavljajo v programu. Prav na tem radiu smo lahko slišali obširno reportažo o kranjskem zimskem plavalnem bazenu. Pa reportaže o dogodkih iz NOB, o zanimivih Kranjčanih, o glasbenikih in glasbenih skupinah, ki delujejo v Kranju. Jeseniška radijska postaja se je lani oglašala neposredno skoraj iz vseh prireditelj Gorenjskega sejma. Dvomim, da je kdo iz radovljiske ali jeseniške občine, ki ta radio financirata, zaradi tega protestiral. Novice iz Kranja so bile dragocene tudi za nas. In prepričan sem, da so jeseniške in radovljiske dragocene tudi za Kranjčane. Pravičilo, da na Jesenicah vrtijo dobro glasbo. Verjamem, da vrtijo dobro tudi v Tržiču in Žireh. Prepričan sem, da bodo vrteli dobro tudi v Kranju. Toda za vsako dobro glasbo je treba že sedaj kupiti tri kasete, tri plošče in jih predvajati na treh gramofonih, treh magnetofonih, za tremi mesečnimi mizami morajo sedeti trije tehniki in vse skupaj urejati trije uredniki. Kaže, da se bo številka tri povečala na štiri ali celo pet. Zaradi regijskega programa, pa celo na šest. Kaj ko bi vendarle o vsem tem povprašali delovne ljudi Gorenjske. Tiste, ki že zdaj in naj bi tudi v bodoče dajali denar za nekaj, kar bi bilo lahko ceneje in hkrati kvalitetnejše. Predlagam, da se ne glede na omenjene odločitve na straneh Gorenjskega Glasa soočijo, doslej nikjer javno objavljeni predlogi radia Triglav in mnenja delovnih ljudi Gorenjske. Radio naj bi bil vendarle njihov. Kot Radovljičana pa me še posebej zanima stališče delegata moje SZDL na seji, kjer so sprejemali omenjene odločitve. Pa tudi delegata jeseniške SZDL.

V časopisih smo prebrali, da sta Dolenjska in Bela Krajina ustanovili regijsko radijsko postajo. Na Gorenjskem pa bomo imeli štiri ali celo pet? V Sloveniji potekajo priprave za uvedbo tretjega TV programa, ki naj bi bil vir lokalnih informacij. Razvita Gorenjska bi, namesto o nerazumljivih preprikih o regijski radijski postaji, morala razmisliti o Gorenjskem TV programu z regijskimi televizijskimi napravami. Žal pa bodo te nameščene le v eni občini. Ali bo po izkušnjah z radiom, to spet predmet za razhajanja? Po zahtevi naprednih gledalcev nekaterih organizacij združenega dela Gorenjske, je Gorenjska, brez razprav in prepričev, nabavila modernejših tehničnih naprav za prenos slike in tona, v osrednji TV program. S tem je dobila tudi več prostora v sporedu. Ali ne bi šli naprej po tej poti? Denar, ki bi ga porabili za širjenje radijskih postaj, namenimo raje za naprave Gorenjske televizije.

J. Rozman

Radovljica

Profesor Pavle Dolar

Nihče ne gre v bolnišnico zaradi užitka

Jesenice, 15. januarja — Ko smo obiskali Pavleta Dolarja, direktorja Gorenjske bolnišnice, se je ravno iztekal zadnji dan, ko naj bi uporabniki bolnišničnih storitev plačali svoj dolg iz minuloga leta. Domače zdravstvene skupnosti so uspele tako rekoč pet minut pred dvanajseto poravnati obveznosti, ostal pa je še dolg »zunanega« dolžnika. Profesora Dolarja je še trla skrb, ali bo do konca tega dne uspel dobiti ček za 4 milijarde od ljubljanske medobčinske zdravstvene skupnosti, da bo na čistem tudi poslovanje Psihiatrične bolnišnice v Begunjah.

• Kaj je Gorenjsko bolnišnično pahnilo v tolikšno stisko, da ji ob koncu poslovnega leta grozi izguba?

»Problem ni od včeraj. Že leta 1986 je bilo delo in poslovanje vseh treh tozdov Gorenjske bolnišnice negotovo. Financiranje bolnišnic, ki so regijskega pomena, bolnišnica Begunje pa celo širšega, republiškega, je bilo podvrženo različnim merilom. Razlike med občinami in v priznani rasti osebnih dohodkov, v izračunavanju zaostajanja OD v družbenih dejavnostih za onimi v gospodarstvu, pa tudi v priznani rasti gromotnih stroškov. Slednje je še posebej nesmiselno, saj je cena porabljenih zdravil in drugih sredstev za vse bolnike enaka, ne glede na to, iz katere občine so. Neenotno financiranje pa je tudi eden glavnih vzro-

kov za nelikvidnost, v kateri se je znašla tudi Gorenjska bolnišnica.«

• Konec lanskega leta se je problem še zaostрил?

»Zaradi težav, v katerih so se znašle občinske zdravstvene skupnosti, bolnišnice nismo dobile plačanega dela. Med letom je še nekako šlo, ko je gorenjska zdravstvena skupnost usklajevala združevanje skupnega denarja, in sicer likvidna sredstva vseh gorenjskih zdravstvenih skupnosti. Tudi glede tega smo zaostajali, vsaj kar zadeva rast materialnih stroškov, saj so le-ti rasli hitreje od cen. Vmes so problem zaostrale delovne organizacije v izgubi, ki so po veljavnem restriktivnem zakonu smele zahtevati nazaj že porabljena sredstva za družbene dejavnosti. Še druge zdravstvene skupnosti in z njimi tudi bolnišnice so postale nelikvidne. Refundacije so zdaj sicer vrnjene, toda računov za december zdravstvene skupnosti niso uspeli poravnati. Da ne bomo izkazali izgube, smo se zatekli k dodatnim, premostitvenim virom financiranja. Problem smo žal podedovali in tako je tudi letošnječasno financiranje negotovo.«

• Republiški samoupravni sporazum o delitvi dela v zdravstvu vam nalaga skrajno varčevanje, pri bolnišničnem zdravljenju. Kako se nameravate tega lotiti?

»Že v minulem obdobju smo precej zmanjšali bolnišnično zdravljenje, tako da smo s porabljenimi sredstvi že pod republiškim povprečjem. Težko bomo v prihodu še omejevali zdravljenje v bolnišnicah, kajti zahteve po tovrstnem zdravljenju med bolniki niso manjše, nasprotno. Prebivalstvo se stara, socialni problemi povečujejo obolenje. Res je tudi, da ljudje v mnogih primerih takoj zahtevajo od zdravnika napolnito za specialistično zdravljenje v bolnišnici, namesto da bi svojo bolezen najprej pozdravili v ambulantni zdravstveni doma. Toda bolnišnica ne more zavračati bolnikov z napolnito ali urgentnih primerov. Lahko le omeji tisto zdravljenje, ki tisti hip ni nujno, na primer operacijo kile ali sterilizacijo pri ženskah. Toda ob današnjem razvoju težko odredimo bolniku tudi takšno zdravljenje, če se je zanj že enkrat odločil. Res pa je, da je bolnišnično zdravljenje najdražje. Vendar, če ga ne bomo izvajali, bo večji pritisk na osnovno zdravstvo. Stroški za zdravila, živila, ogrevanje in drugo so ogromni, vendar kljub temu večja racionalizacija ne bo možna. V bolnišnici nikogar ne privablja dobra hrana, nihče se ne pride operirati iz golega užitka in vsi porodi so resnični.«

D. Z. Žlebir

Kozmetičarka Barbara Weber

Ločanke so rade urejene

Skofja Loka, 11. januarja — Ko je Barbara pred tremi leti odprla svoj kozmetični salon v Skofji Loki, si še zdaleč ni mislila, da si bo tako hitro pridobila naklonjenost Skofjeločank. Začela je z nego obraza, telesno masažo, depilacijo in pedikuro. Zaradi obilice dela je za nekaj časa morala celo odpovedati pedikuro, čeprav si je ves čas želela svojo ponudbo še izboljšati. Prav te dni bo na novo začela z depilacijo, trajnim odstranjevanjem dlak in požiganjem žilic.

Za ženske po petindvajsetem letu priporočajo, da obiščejo tudi kozmetičarko. Nekateri, predvsem tiste, ki imajo težave s kožo si poiščejo pomoč kozmetičarke že prej. Vedno manj sramežljivi pa so tudi fantje.

»V moj kozmetični salon prihajajo največ ženske okoli tridesetega leta, pa tudi mlajše, ki imajo težave s kožo. Med rednimi obiskovalci je tudi nekaj moških. Največ je takih, ki prihajajo redno, en-

krat na mesec, na dva meseca, kakor je potrebno. Preden sem začela z delom v Skofji Loki, Ločank nisem dosti poznala, sedaj pa imam že precej rednih strank. Mislim, da so rade urejene, da kakšen dinar namenijo tudi za urejenost, kljub temu da se je treba odreči čemu drugemu. K meni ne prihajajo le ženske, ki delajo z ljudmi, na odgovornih delovnih mestih, ampak vse, saj pri skrbi za urejenost ni odločen denar, temveč želja in zavest ženske, da hoče biti urejena.«

»Prav pobude mojih strank in tudi lastna želja po pestrejšem delu so bile tiste, ki so odločile, da sem kupila opremo in bom na novo začela z epilacijo. To je zaenkrat najboljši način trajnega odstranjevanja dlak in požiganja drobnih žilic, kar sta težavi mnogih žensk. Malo že tudi razmišljam, da bi začela z akupresuro, ki je pri nas že precej uveljavljena, s pomočjo akupresure pa je moč tudi hujšati, se znebiti nadležnega glavobola,« pravi Barbara.

Še nekaj je, zaradi česar dekleta, pa tudi mlajše ženske, rade prihajajo v Barbarin kozmetični salon. Svetuje jim namreč, kako naj se ličijo, pomaga jih naličiti in jim pove, kakšen je make up, ki jim najbolj pristaja.

V. Stanovnik

Akcija Podarim — dobim

Tinka Črv je dobila kombajn

Jesenice, 18. januarja — Druga nagrada drugega kola akcije Podarim — dobim je šla v Podmežaklo na Jesenice, k Tinki Črv, upokojenki Zelezarne.

V drugem kolu žrebanja vse-slovenske akcije Podarim — dobim je drugo nagrado, kombajn, dobila Tinka Črv iz Podmežakle na Jesenicah.

»Ko sem gledala televizijsko oddajo Zdravo, sploh nisem vedela, da bo v njej tudi drugo žrebanje akcije Podarim — dobim. Ko je napovedovalec počasi izgovoril moje ime Tinka, sem postala malce pozorna, ko pa je prebral še priimek in naslov, sem kar onemela od presenečenja. Ne toliko zato, ker sem bila izžrebana, ampak predvsem zato, ker je nagrada res nenavadna,« se smeji Tinka, ki je petintrideset let delala v Zelezarni, zdaj pa je upokojena in živi v domači hiši v Podmežaklu.

»Kombajn? Le kaj bi z njim, sem si mislila! Za svoj mali vrt potrebujem kvečjemu grablje in »kopuljico«. Kombajn pa na Jesenice in k nam Podmežaklo? No, lepa reč, še posebej, ker nikdar v življenju nisem ničesar dobila, ne na loteriji in ne na nobenem srečelovu.

Kartice akcije Podarim — dobim kupuje vsa družina, za vsako žrebanje jih pošljemo vsak po eno. Veste, resnično so mi všeč naši smučarji, spremljam jih in si želim, da bi kar največ dosegli. Smučarke in smučarji se mi zdijo vztrajni športniki, skromni in inteligentni, zato mi nikdar ni bilo žal denarja. Mislim, da imajo tudi s svojo kartico lahko skromno pomagati.

Seveda bomo vsi še naprej sodelovali v akciji Podarim — dobim. Kombajna še nimam in tudi ne vem, kakšne vrste je. Znanci me nenehno sprašujejo in pripominjajo, »češ, še audi ali kakšen drug avto boste lahko kupili«. Telefoni so po žrebu nenehno zvonili, da je bilo večjih že kar sitno. Kombajn bomo seveda prodali, saj ga ne moremo uporabljati.«

Tinka Črv je dobila res lepo nagrado, ki pa je še ni videla in zatorej ne ve, koliko je vredna — kar sicer silno zanima vso njeno okolico. Verjetno gre za priključek, v vrednosti 2 milijona dinarjev.

D. Sedej

Nastasja Kinski snema v Tržiču

Tiha noč v Kurnikovi hiši

Tržič, 15. januarja — Te dni snemajo še zadnje prizore za film Tiha noč, biografski film v italijansko-nemški koprodukciji. Večino filma so posneli v Sloveniji, v njem pa kot glavna igralca nastopata Nastasja Kinski in Steve Bond.

Tržičane je te dni vznemirila novica, da so v mestu slavni igralci, režiserji, snemalci. Kaj drugega kot nekaj snemalnih avtomobilov, in nekaj sodelavcev Avala filma iz Beograda pa niso mogli videti. Prav Avala film iz Beograda so izbrali za tehnično pomoč pri snemanju, oni pa so nam tudi povedali to, kar so jim dovolili, da lahko povedo.

Film bi se namesto Tiha noč lahko imenoval tudi Sveta noč ali Blažena noč, saj gre za dogodke, ki so povezani z božičem. Je biografija in se dogaja v Oberndorfu stoletja nazaj. Glavno žensko vlo-

Kurnikovo hišo v Tržiču so si izbrali za snemanje prizorov filma Tiha noč, v katerem glavno žensko vlogo igra Nastasja Kinski. Foto: V. Stanovnik

go, vlogo Magdalene, igra Nastasja Kinski, glavno moško vlogo pa Steve Bond. Poleg njiju igrajo še nekateri znani nemški in italijanski igralci, Franco Nero in drugi. Film Tiha noč je režirala Monica Tauber, za fotografijo pa skrbi znani italijanski mojster, Amando Nanucci. Večino filma, kar 80 odstotkov, so posneli v Sloveniji, nekaj pa tudi v Rimu in Salzburgu. Precej časa so že na Gorenjskem, saj so snemali v Radovljici, Begunjah, Kropi, Planici in še marsikje, zadnje prizore pa snemajo v Kurnikovi hiši v Tržiču. Povedali so tudi, da so jih povsod prijazen sprejeli, da pa nikjer igralci in režiserka ne dovolijo, da bi jih slikali, ali si približevali. Kot predvidevajo, bodo konec tedna končali s snemanjem, v Nemčiji bodo film montirali, prvič pa ga bodo najbrž pokazali spomladi.

V. Stanovnik

Polovica traktorjev je bilo neregistriranih, več kot polovica traktoristov brez vozniškega dovoljenja

Smrt kosi zaradi pomanjkanja izkušenj

Kranj, 15. januarja — V petih letih, med 1981. in 1986. letom, je v Sloveniji v prometnih nesrečah in v nezgodah pri delu umrlo 245 traktoristov, 455 pa se jih je huje poškodovalo. Samo lani so delovne nezgode s traktorji zahtevale 16 življenj, ceste pa (v enajstih mesecih) še 10 žrtev. Veliko — preveč, da bi bili lahko ob vsem tem ravnodušni.

Smrt je lani kosila tudi med gorenjskimi kmeti — traktoristi. Omenimo le nekatere najhujše nesreče.

● 35 — letni kmet iz Podporezna v Selški dolini je ob koncu oktobra s traktorjem peljal po strmih klanec. Nenadoma je motor začel pešati, traktor je zdrsil nazaj, potem pa ga je prikolica povlekla po pobočju. Trčil je v drevo in se prelomil na dvoje, traktorista pa je stisnilo ob vlečno kljuko prikolice

● 78 — letni kmet s Planine pod Golico je s traktorjem — goseničarjem ustavljal v bregu in naložil seno. Ko ga je hotel odpeljati, se je traktor zaradi nagiba začel prevračati, kmetu pa se ni uspelo rešiti ...

● 51 — letni kmet s Poljanske doline je zaradi nepazljivosti in utrujenosti zapeljal s traktorjem na rob vaške ceste. Traktor se je prevrnil in pod seboj pokopal traktorista ...

Sopotniki na blatnikih, ročicah, ojesu

Čeprav so varnostne naprave na traktorjih, kot so kabina, lok ali okvir, obvezne že od začetka predlanskega leta, je mogoče na cestah ter na travnikih, poljih in gozdovih videti tudi takšne, ki so še vedno brez varovalne opreme. Mnogi se zaradi tega tudi izogibajo tehničnim pregledom. Kmetje iz kranjske občine so predlani od 2550 traktorjev podaljšali veljavnost prometnega dovoljenja le za 2050. Zakaj tolikšna razlika? Večji kmetje imajo praviloma po dva ali celo tri traktorje. Tistega, s katerim se vozijo po cestah, pripeljejo na tehnični pregled in zanj tudi plačajo obvezno zavarovanje, drugega (tretjega) pa praviloma ne, ker ga uporabljajo le za delo. Za domačo rabo so torej dobri tudi slabše vzdrževani in opremljeni traktorji — brez popolnih zavor, brez luči, z nezanesljivimi smerniki ... Takšno varčevanje (na nepravem koncu) se vedno ne splača ali se splača le dotlej, dokler ne pride do nezgode.

Za volanom — otroci in ostareli

Analiza, ki sta jo pripravila svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in zveza organizacij za tehnično kulturo, pred kratkim pa jo je obravnaval republiški komite za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je pokazala, da se 75 odstotkov vseh traktoristov nesreč konča s tragičnim izidom. Le štiri nesreče so se v obdobju 1981 — 86 zgodile na družbenih posestvih, vse ostale pa na kmetijah, in sicer največ poleti, ko je na kmetih največ dela, ter v poznopoldanski uri, ko zbranstvo že nekoliko popušča. Kar polovica traktorjev, ki je bila v petletnem obdobju udeležena v nezgodah pri delu, ni bila registrirana, več kot polovica traktoristov pa je bila brez vozniškega dovoljenja.

Najpogostejši razlog za nesreče s traktorjem je nepravilno ravnanje zaradi pomanjkanja vozniških in delovnih izkušenj.

Poleti, predvsem pa v času največjih kmečkih del, videvamo za volanom težkih traktorjev tudi male otroške glavice, osnovnošolce, ki sicer že zmorejo sukati volan, ne znajo pa trezno presojeti razmer na cesti in pri delih na polju, travnikih in v gozdu, ne poznajo pravil varne vožnje ne vseh pasti, ki prežijo od vsepovsod. Še bolj kot "mladci" so nevarni ostareli vozniki. Večina jih vozi brez vozniškega dovoljenja, brez znanja cestno — prometnih predpisov, zmanjšane pa so že tudi njihove vozniške spretnosti.

Kmetijske organizacije oziroma šole sicer pripravljajo tečaje za kmetovalce — traktoriste, vendar se jih v glavnem udeležujejo le tisti, ki bi radi naredili izpit za vožnjo in delo s traktorjem, ne pa tudi ostali, ki so dovoljenje pridobili hkrati z opravljenim izpitom za vozila B kategorije in torej slabo poznajo ravnanje s traktorjem, nevarne pasti ...

Predpisi tudi prepovedujejo vožnjo ljudi na traktorju ali na priključenem stroju; izjema sta le sovoznik na traktorju z dodatnim sedežem in strešnik na priključku. Praksa je, žal, precej drugačna: odrasli in celo otroci se vozijo na blatnikih, na priključnih ročicah, na ojesu ali celo na pokrovu motorja.

Nesreče pa ne počivajo, dogajajo se celo na kmečkih dvoriščih in na terenih, ki omogočajo varno vožnjo in delo. Ljudje, ki se strokovno ukvarjajo z varnostjo pri delu s traktorji, ocenjujejo, da traktoristi preveč na pamet ocenjujejo posamezne situacije, nagib terena, bočno strmino, splošnost tal, mehkost terena, traktorske zmogljivosti, razmerje traktor — priključek ... To so stvari, o katerih bi bilo treba govoriti še in še.

C. Zaplotnik

Strokovnjaki tožijo Železarno

Strokovnjaki tožijo Železarno

Jesenice, 18. januarja — Šestnajst delavcev jeseniške Železarne se ni strinjalo z novo lestvico kategorij in nagrajevanja, zato so tožili delovno skupnost. Sodišče združenega dela SRS v Ljubljani je njihovi pri- tožbi ugodilo.

Za leta 1986 je delavski svet jeseniške Železarne sprejel sklep o takem prevrednotenju del in nalog, po katerem naj bi bilo napredovanje možno za največ tri kategorije in so izjema le najnižje vrednotena delovna mesta. Spremenili so prejšnjo lestvico kategorij od 1 do 28 v le-

stvico od pete do 32. kategorije, novemu vrednotenju pa se je odločno upro šestnajst delavcev delovne skupnosti za kadrovske in splošne zadeve ter informiranje, saj so zlahka izračunali, da so delavci kljub temu, da so "napredovali", dejansko nazadovani, saj je bila lestvica za tri katego-

rije premaknjena. Ni jih prepričalo dokazovanje, da se je s tem popravilo nagrajevanje delavcev z najnižjimi kategorijami, saj je bila in še vedno je v resnici oškodovana vsaj polovica železarskega kolektiva.

Z razsodbo sodišča združenega dela v Kranju se niso strinjali, zato so se pritožili na sodišče združenega dela SR Slovenije, ki je pod predsedstvom predsednika sodišča, Vinka Kastelica, ki je vodil obravnavo, pritožbi jeseniških predlagateljev ugodilo.

Sodišče je ugotovilo, da samoupravni sporazum o skupnih merilih in osnovah za delitev osebnih dohodkov v Železarni Jesenice ne določa tudi skupnih osnov in merila za ugotavljanje zahtevnosti del in nalog. Lestvica s kategorijami od 1 do 28 je edino merilo, ki odraža položaj vrednotenja v odnosu do najmanj zahtevnega dela. Sprememba lestvice bi bila možna le z referendumom, delavski svet pa nikakor ne sme posegati v lestvico na način, kakršnega si je dovolil na Jesenicah. S pomikom lestvice, ko je peta kategorija postala izhodiščna, se je avtomatično znižalo indeksno raz-

merje do enostavnega dela za štiri kategorije. Dela in naloge od prejšnjega petega razreda dalje niso mogla doseči prejšnjega položaja zaradi omejitve "napredovanja" za največ tri razrede. Zato je dvomljiva ugotovitev, da je bila lestvica pomaknjena tudi zaradi zahtevnejših nalog, saj ne morejo doseči niti svojega prejšnjega indeksnega razmerja. Sodišče je opozorilo, da je v železarni lestvica s kategorijami odločilnega pomena, saj določa položaj delavca in gre za njegove neodtujljive pravice, o katerih pa ne more odločati nikakršen sklep, ampak le referendum.

Zdaj se pritožba vrača v Kranj, na ponovno obravnavo. Že sodišče v Ljubljani je nedvoumno razsodilo, da imajo delavci prav. Nerazumljivo je, da se pritožba vleče že poldrugo leto, s tem, da se kajpak ve, da je nova lestvica neustrezna, in da je več kot 3.000 železarjev oškodovanih. Ko bo sodišče moralo reči zadnje besedo, verjetno do hujših nemirov v Železarni ne bo prišlo, na odgovornost pa bo vendarle treba poklicati tiste, ki so s tako "prekategorizacijo" in z načinom sprejemanja delavce zavajali in kršili njihove pravice.

D. Sedej

NA SONČNI STRANI ALP

Kdo sovraži Bobovek

Pravzaprav bi v naslovu morali zapisati: »Kdo sovraži Bobovek kot naravni rezervat, in kdo je tisti, ki bi rad pozabil, da gre za zaščiteno okolje, ki spada v našo naravno dediščino (SO Kranj, 1981)?«

Pričujoča slika dovolj zgovorno prikazuje dejanje posameznika (skupine?), ki je uničil eno od tabel, ki označujejo mejo naravnega rezervata in prikazuje glavne značilnosti tega področja.

Gre za obsodbe vredno dejanje, ki pa, kot je rednim bralcem Gorenjskega glasa že znano, ni prvo te vrste. Začelo se je kar kmalu po zaključku ekološkega tabora (več o rezultatih akcije v eni prihodnjih številkih časopisa).

Mrtvi črni ptič iz družine vranov, najden pri podrhtem mostu na cesti Mlaka — Bobovek, je pripravljalec ekološkega tabora najprej neprijetno presenetil. Nadaljevalo se je z mrtvim mačkom, najdenim v kleti doma enega od glavnih akterjev ekološkega tabora in se (zaenkrat?) zaključilo z razbito tablo.

Gre vse skupaj jemati z veliko mero opreznosti in reči, da so to pač dejanja brezmiselnih objestnežev ali pa imajo vsi trije dogodki isti imenovalce? Je mar možno, da nekemu (nekaterim?) ni prav nič všeč trdna zavzetost mladih, da Bobovek tudi v prihodnje ostane očuvan naravni rezervat in ne, na primer, turistično — rekreacijski center z megalomanskimi športnimi objekti?

Vine Bešter Foto: M. Kunšič

NESREČE

Silovito trčenje — dva mrtva

Kranj, 16. januarja — 37-letni Ilija Marinković, doma iz Baoča, sicer na začasnem delu v Avstriji, je v soboto med vožnjo od Bištrice pri Naklem proti Kranju v blagem desnem ovinku iz neznanega razloga zapeljal na nasprotni vozni pas in silovito trčil v osebni avtomobil, ki ga je iz kranjske smeri pripeljal 39-letni Ivan Ronko iz Ljubljane. V razbitine avtomobilov se je tedaj zaletel še 44-letni Werner Greiner iz Frankfurta. Še isti dan je v bolnišnici za posledicami nesreče umrl voznik Marinković, v nedeljo pa še voznik Ronko, njegovi hčeri Una in Katerina, pa sta ranjeni.

zavaruje triglav

Več za napitnino kot za grob prekršek

»Kazni so smešno nizke. Če voznik ni privezan z varnostnim pasom, mora plačati 500 dinarjev kazni. Če prevozi polno črto, je ob 1500 dinarjev ... Kazni bi morale biti desetkrat višje, da bi vplivale na ravnanje voznikov.« je še pred novim letom pripovedoval eden kranjskih miličnikov.

Pa še prav ima. Zdajšnje kazni ne dosegajo svojega namena. Še tistim, ki dobivajo podpoprečno plačo, se ne zdijo visoke, kaj šele tujcem ali našim delavcem na začasnem delu v tujini, ki na mesec zaslužijo tri do štiri tisoč mark. V hotelu odštejejo več za napitnino kot za grob prekršek na cesti.

Nesporo je, da samo s kaznovanjem ne bomo izboljšali prometne varnosti, po kateri smo na neslavnem mestu, na dnu evropske lestvice. Pa vendarle: višje kazni, ki pretijo voznikom, bodo morebiti le koga odvrnile, da ne bo tako pogumno pritiskal na plin tudi tam, kjer je omejitev hitrosti 40 kilometrov na uro, da ne bo prehitel čez dvojno polno črto na nevarnem odseku gorenjske magistralne ceste blizu Naklega, da se ne bo vozil brezskrbno z vozilom, na katerem ne delujejo smerniki ...

V predlogu zakona o temeljih varnosti cestnega prometa, o katerem so člani zveznega komiteja za promet in zveze razpravljali prejšnji teden, je rečeno, da utegnejo biti kazni za prometne prekrške tudi do desetkrat višje od sedanjih. Na kraju samem bo možno izreči kazen od 5.000 do 25.000 dinarjev, sodnik za prekrške pa bo lahko določil še precej višje — od 40.000 do 250.000 dinarjev. Zasebne avtoprevoznike bo mogoče kaznovati še z višjo kaznijo — od 250.000 dinarjev do 2,5 milijona dinarjev.

So nove (predvidene) kazni visoke ali nizke? V razmerah trištevilične inflacije bodo dovolj udarile po žepu (in morebiti koga tudi spametovale) le v začetku, če čez nekaj mesecev pa bodo izgubile na "udarnosti", če jih ne bodo sproti usklajevali z vrednostjo dinarja.

C. Zaplotnik

Kradla na veliko

Kranj, 15. januarja — 30 — letni Milan Stritar iz Kranja in deset let mlajši T.F., prav tako iz Kranja, sta pet let (uspešno) kradla po Gorenjski in njeni okolici — vse do lanskega marca, ko se ju izsledili in priprli. Temeljno sodišče v Kranju je pred nedavnim obsodilo Stritarja na štiri leta in pol zapora, njegovega prijatelja T. F., ki je večino kaznivih dejanj storil kot mlajši in starejši mladoletnik, nekaj pa že kot polnoleten občan, pa na dve leti in tri mesece mladoletniškega zavora. Sodba še ni pravno močna.

Vlamljala in kradla sta iz stanovanj in nedograjenih hiš, v delovnih organizacijah in skladiščih ... Omenimo le dva njuna največja podviga. Februarja lani sta skupaj s starejšim mladoletnikom M.K. vlomila v stanovanjsko hišo na Loki pri Trziču in iz nje odnesla glasbeni center, radiokasetofon, radio — budilko, slike, pisalni stroj, aparat za merjenje krvnega pritiska, spominska srebrnika, prstan in še nekaj drugih predmetov v skupni vrednosti več kot 1,7 milijona dinarjev. Še vrednejši je bil plen, s katerim sta hitela iz stanovanjske hiše v Črnučah pri Ljubljani. Ukradla sta telefonski aparat, televizijski sprejemnik, srebrni in zlat prstan, zlato verižico, "broško", zlatnika itd., vse skupaj vredno nekaj več kot 2,5 milijona dinarjev.

Sodišče je pri vseh Stritarjevih kaznivih dejanjih upoštevalo omilitvena določila, razen pri treh, ki jih je storil kot varnostnik. Odraslačal je v težavnih razmerah, prebolel je veliko bolezni in nesreč. Podobno velja za njegovega prijatelja T.F. — zaradi neurejenih družinskih razmer je moral v prevzgojni dom v Logatec. Potrebnoval je nekoga, ki bi ga usmerjal, vendar je izbral slab zgled.

Medenina ju je zmamila

Kranj, 15. januarja — Primer, ki ga navajamo, je resda že starejšega datuma, vendar se je šele pred kratkim razpletel na temeljnem sodišču v Kranju: 32 — letnega Marina Lepeja iz Slovenije Bistrice so obsodili na leto in tri mesece zavora, enako starega Avgusta Klemenčiča iz bližine Dutovelj pa na osem mesecev. Sodba še ni pravno močna.

[1] Lepeja je zmamila medenina v Tovarni kos in srpov (TOKOS) v Trziču. V prvem primeru je ukradel 540 kilogramov medeninastih puš, jih naložil v svoj avto in nato poprosil sodelavca, da ga je prepeljal na parkirišče. Kasneje je nagovoril Klemenčiča, da jih je s kombijem odpeljal k obrtniku v Domžale. Pravzaprav sta se tja odpeljala oba, Klemenčič pa se mu je lažno predstavil — kajpak z namenom, da bi zabrisal za sabo sled, če bi krajo v Tokosu odkrili.

V drugem primeru je prišel Lepej v tovarno s pretvezo, da bo naložil žaganje. Res ga je naložil, pri tem mu je pomagal tudi Klemenčič, nazadnje pa je na avto dal še 140 kilogramov medeninastih puš in prav toliko medeninastih ostružkov ter vse skupaj ponovno odpeljal k obrtniku v Domžale.

Sodišče je pri kaznovanju Lepeja upoštevalo, da je bil že večkrat kaznovan za podobna dejanja in da je bila vrednost ukradenih predmetov dokaj velika. Klemenčiča je kaznovalo za pomoč pri kraji in za prikrivanje kaznivih dejanj.

Cesta utrinja mlada življenja

Kranj, januarja — Na novega leta dan je cesta vzela troje mladih življenj. V časi grenkobe minulega leta, ko se je med 62 žrtev prometa zapisalo tudi 21 mladih, je bila to kaplja čez rob.

V zverženih pločevini na cesti konča vsako leto več življenj. Med 62, ki so jih lani utrnile gorenjske ceste, je tretjina mladih. Ni nam treba vojne, z grenkobo ugotavljajo modri ljudje, saj nam svet naroda pobira ceste.

Cemu pripisati statistiko, ki zakrivi največ družinskih tragedij? Mladostni norčavosti, nepremišljenosti, zaletavosti? Ko se bo spomnili začela gromovita invazija motoristov, bomo spet strahoma spremljali divje šviganje jeklenih konjičev, sunkovito zaviranje, vrtoglave vrogljeje. Cestni junaki pa brez skrbi za svoje življenje, brez čelad in druge zaščite, privijajo plin. Kdaj pa kdaj sicer vidimo koga s čelado, celo z gasilako ali gradbeniško, da bi "zafrikaval" miličnike, ki zahtevajo, da motoriste varuje čelada. Toda glava ni miličnikoval! Če bo

udarili ob pločnik, utegne biti samozavest za vselej konec.

Tudi za volanom avtomobila najdemo mlečnobega mladca, brez vozniških izkušenj, neredko tudi brez šoferjskega izpita, ki drvi nankoli, kot da je cesta tekmovalni poligon.

Zakaj se mladi dokazujejo na tako nevarnem načinu? Najbrž niso vsega krivi sami, tudi starši najbrž ne, čeprav jih vzgajajo bolj kot z besedo z darili, kot je na primer motorno kolo za birmo ali odslužen avto za maturo. Saj ne gre, da bi s šibo stali nad njimi in nadzirali vsak njihov korak. Nekaj pa bi vendarle morali vedeti: za zrelostni izpit naj bi bil človek polnoleten, zrelost pa ne sme manjkati niti koleksarju, kaj šele motoristu ali avtomobilistu. Pa mladi kljub temu mnogo premalaj jemljejo v roke krmilo, ne vedo, da ne bodo kos boljšči — cesti.

D. Z.

Pred svetovnim prvenstvom za mladince v alpskem smučanju

V reprezentanci tudi dva Kranjčana

Kranj, 17. januarja — Italijansko zimsko športno središče Madonna di Campiglio bo od 24. do 31. januarja prizorišče letošnjega mladinskega svetovnega prvenstva v alpskem smučanju. V tem smučarskem središču bodo tudi jugoslovanski mladinci in mladinke skušali doseči kar največ, kjer naj bi osvojili spet nekaj mladinskih svetovnih naslovov. Svetovno prvenstvo bo v smuku, super veleslalomu, veleslalomu in slalomu. Med tistimi, ki bodo hoteli doseči kar največ, sta tudi člana smučarskega kluba Triglav iz Kranja Grega Grlica in Janez Demšar. Prav od Grega Grlica pričakujejo največ.

Jugoslovansko alpsko smučanje je prišlo iz anonimnosti z uspehi naših smučarjev, ki so na evropskih mladinskih in svetovnih prvenstvih osvajali prva mesta. Prvi med temi je bil leta 1975 Bojan Križaj, ko je postal evropski mladinski prvak v slalomu. Nato ga je nasledil v veleslalomu Boris Strel. Svetova prvaka med mladinci sta bila še Rok Petrovič in Robert Žan. Sašo Robič je na svetovnih mladinskih prvenstvih dvakrat osvojil tretje mesto. Svetovna mladinska prvakinja je bila Mateja Svet, Veronika Šarec je bila dvakrat tretja, enkrat tretja pa je bila še Katja Lesjak. Od 24. do 31. januarja bo v Madonni di Campiglio letošnje mladinsko svetovno prvenstvo v alpskem smučanju. Nastopili bodo tudi Jugoslovanci, ki bodo skušali doseči kar največ. Med smučarji, ki bodo skušali doseči kar največ, sta tudi dva člana kranjskega alpskega smučarskega kluba Triglav Grega Grlica in Janez Demšar. Prav od Grega Grlica pričakujejo kar največ. V superveleslalomu, veleslalomu in slalomu bi naj po planu naše osrednje smučarske zveze osvojil eno od medalj.

Kakšne so možnosti za uspeh, smo se pogovarjali s trenerjem alpskega smučarskega kluba Daretom Štularjem in tekmovalcem Gregom Grlicem in Janezom Demšarjem.

● GREGA GRILIC, star je sedemnajst let, dijak četrtega letnika strojne srednje šole Borisa Ziherla v Škofji Loki: »S smučanjem sem začel s tremi leti in s sedmimi leti začel tekmovali kot ciciban.

Moji prvi trener je bil Peter Sitar, sedaj pa me že šest let trenira Dare Štular. Dobre uspehe sem imel že v konkuren-

renciji pionirjev. Zmagoval sem tudi v mednarodni konkurenci. Pred dvema letoma sem prišel v člansko A reprezentanco in v tej sezoni sem prvič nastopil tudi na tekmi svetovnega pokala v Kranjski Gori. Nato so v vrstila tekmovanja za evropski pokal in močne mednarodne FIS tekme.

Nova zvezda alpskega smučanja

Bad Kleinkirchheim, 17. januarja — Še ne enajdvajsetletni Jeseničan Robert Žan, ki je bil leta 1985 mladinski svetovni prvak v veleslalomu, je v nedeljo v Bad Kleinkirchheimu v slalomski tekmi za svetovni pokal dosegel svoj največji uspeh. Bil je četrti v tečajnem obračunu kar 118 najboljših slalomistov na svetu. To so hkrati tudi njegove prve točke v svetovnem pokalu in tudi druga naša najboljša uvrstitve v letošnji sezoni. V Madonni di Campigli je bil Bojan Križaj tretji. Uspeh Roberta Žana je potrdil se njegov klubski kolega Grega Benedik iz Jesenice, ki je bil deseti. In še en naš uspeh. Oba vozita v alpskih čevljih Alpine, Robert Žan pa še na Eitanovih smučeh, medtem ko Grega Benedik smuča na smučeh Rossignola. Z Robertom Žanom je torej rojena nova zvezda moškega alpskega smučanja.

V petem slalomu sezona si je svojo četrto zmago prislužil Italijan Alberto Tomba, ki je bil precej hitrejši od Avstrijceja Thomasa Stangassingerja in Bernharda Gstreina. Četrti je bil Robert Žan, ki si je s starinsko številk petdeset v prvi vožnji prislužil osmo mesto. Manj sreče sta in elja Rok Petrovič, ki se je od tekmovalca poslovil že v prvem nastopu, petnajsto po prvem teku, Bojan Križaj, pa je moral odstopiti v odločilni drugi vožnji.

Svoj največji uspeh sem dosegel lani, saj sem bil zmagovalec mednarodne FIS tekme na Kopalju. Dvakrat sem bil udeleženec mladinskega svetovnega prvenstva. V sezoni 1986-87 sem bil na tem prvenstvu na Švedskem. Po prvi vožnji sem bil šteti in zaostanek je bil tako majhen, da bi lahko prišel do kolajne. Toda sreča mi je obrnila hrbet, saj druge vožnje nisem končal. V Madonni bom nastopil v superveleslalomu, veleslalomu in slalomu. Od mene pričakujejo eno od medalj. Potrudil se bom, da bom vse tri tehnične discipline odpedel po zmožnosti. Moj cilj je tudi, da bi na prvenstvih Slovenije in Jugoslavije, med mladinci in člani, posegel po eni od prvih mest. Potem so nadaljevanja na FIS tekmah in evropskem pokalu. Tu naj bi izboljšal svoje FIS točke.

JANEZ DEMŠAR — sedemnajstletnik, dijak tretjega letnika družboslovne smeri srednje šole Borisa Ziherla v Škofji Loki: »Smučarsko pot sem začel po nasvetu očeta, ko sem bil star tri leta. S tekmovalci sem začel kot ciciban pri Triglavu. Začel sem pri trenerju Janezu Ponikvarju, nato me je treniral Andrej Zupan. Slavko Zupanc, sedaj pa sem pod vodstvom Dareta Štularja. V tej smučarski sezoni sem prvič v mladinski B reprezentanci. To sezono sem že nastopal na mednarodnih FIS tekmah. V lanski sezoni sem bil na republiškem prvenstvu drugi v slalomu za mlajše mladince. Sam bom na svetovnem prvenstvu nastopil v vseh štirih disciplinah. Tekmoval bom v smuku, superveleslalomu, veleslalomu in slalomu. Potrudil se bom da bom v superveleslalomu in veleslalomu med prvimi petnajstim. Slalom je slalom, smuk pa bolj malo treniram. Na ostalih nastopih je moja želja, da bi kar najbolje popravil svoje FIS točke. Dobro pa naj bi se uvrstil tudi na vseh republiških in državnih prvenstvih. ● DARE ŠTULAR, trener ASK Triglav. Kar je bilo doslej močnih mednarodnih FIS tekem, je bil začetek vseh naših smučarskih in smučarskih obetaven. Vsi so bili boljši, kot smo pričakovali. Letošnja sezona bi po uspehih morala biti boljša, kot so bile vse prejšnje. Toda v športu je vse mogoče. Upam, da nam bo tudi v nadaljevanju tekmovalni šlo tako dobro kot doslej. Želja je, da bi bila oba v vseh disciplinah pri uvrstitvah čim boljša. Kaj pa bosta dosegla, bomo videli. Obeti so veliki!«

Šole Borisa Ziherla v Škofji Loki: »Smučarsko pot sem začel po nasvetu očeta, ko sem bil star tri leta. S tekmovalci sem začel kot ciciban pri Triglavu. Začel sem pri trenerju Janezu Ponikvarju, nato me je treniral Andrej Zupan. Slavko Zupanc, sedaj pa sem pod vodstvom Dareta Štularja. V tej smučarski sezoni sem prvič v mladinski B reprezentanci. To sezono sem že nastopal na mednarodnih FIS tekmah. V lanski sezoni sem bil na republiškem prvenstvu drugi v slalomu za mlajše mladince. Sam bom na svetovnem prvenstvu nastopil v vseh štirih disciplinah. Tekmoval bom v smuku, superveleslalomu, veleslalomu in slalomu. Potrudil se bom da bom v superveleslalomu in veleslalomu med prvimi petnajstim. Slalom je slalom, smuk pa bolj malo treniram. Na ostalih nastopih je moja želja, da bi kar najbolje popravil svoje FIS točke. Dobro pa naj bi se uvrstil tudi na vseh republiških in državnih prvenstvih. ● DARE ŠTULAR, trener ASK Triglav. Kar je bilo doslej močnih mednarodnih FIS tekem, je bil začetek vseh naših smučarskih in smučarskih obetaven. Vsi so bili boljši, kot smo pričakovali. Letošnja sezona bi po uspehih morala biti boljša, kot so bile vse prejšnje. Toda v športu je vse mogoče. Upam, da nam bo tudi v nadaljevanju tekmovalni šlo tako dobro kot doslej. Želja je, da bi bila oba v vseh disciplinah pri uvrstitvah čim boljša. Kaj pa bosta dosegla, bomo videli. Obeti so veliki!«

D. Humer
Foto: F. Perdan

Šole Borisa Ziherla v Škofji Loki: »Smučarsko pot sem začel po nasvetu očeta, ko sem bil star tri leta. S tekmovalci sem začel kot ciciban pri Triglavu. Začel sem pri trenerju Janezu Ponikvarju, nato me je treniral Andrej Zupan. Slavko Zupanc, sedaj pa sem pod vodstvom Dareta Štularja. V tej smučarski sezoni sem prvič v mladinski B reprezentanci. To sezono sem že nastopal na mednarodnih FIS tekmah. V lanski sezoni sem bil na republiškem prvenstvu drugi v slalomu za mlajše mladince. Sam bom na svetovnem prvenstvu nastopil v vseh štirih disciplinah. Tekmoval bom v smuku, superveleslalomu, veleslalomu in slalomu. Potrudil se bom da bom v superveleslalomu in veleslalomu med prvimi petnajstim. Slalom je slalom, smuk pa bolj malo treniram. Na ostalih nastopih je moja želja, da bi kar najbolje popravil svoje FIS točke. Dobro pa naj bi se uvrstil tudi na vseh republiških in državnih prvenstvih. ● DARE ŠTULAR, trener ASK Triglav. Kar je bilo doslej močnih mednarodnih FIS tekem, je bil začetek vseh naših smučarskih in smučarskih obetaven. Vsi so bili boljši, kot smo pričakovali. Letošnja sezona bi po uspehih morala biti boljša, kot so bile vse prejšnje. Toda v športu je vse mogoče. Upam, da nam bo tudi v nadaljevanju tekmovalni šlo tako dobro kot doslej. Želja je, da bi bila oba v vseh disciplinah pri uvrstitvah čim boljša. Kaj pa bosta dosegla, bomo videli. Obeti so veliki!«

D. Humer
Foto: F. Perdan

Mali nogomet v Kranju — Občinska nogometna zveza Kranj je v dvoranah na Planini organizirala letošnje prvenstvo v malem nogometu. Dva dni je na tem turnirju igralo osem moštev. Prvaki so postali nogometaši Zarice, ki so v boju za prvo mesto premagali ekipo Mavčiče. Izid: Zarica: Mavčiče 5:2 (2:0). Vrstni red: 1. Zarica, 2. Mavčiče, 3. Sava, 4. Nako, 5. Kokrica, 6. Primskovo, 7. Visoko, 8. Podgorje. Prvak ima pravico nastopa v nadaljnjem tekmovalnem za prvaka Slovenije v malem nogometu. (D. H.) — Foto: F. Perdan

Pred Jugoslovani klonil nov osem tisočak

Siromašna odprava premagala Daulagiri

Tržič, 14. januarja — Tržiški alpinist dr. Iztok Tomazin je bil v majhni in skromni alpinistični himalajski odpravi, ki je 4. decembra lani po treh neuspelih poskusih v preteklih letih tokrat le stopila na vrh 8167 metrov visokega Daulagirija v Nepatu, ki je šesti ali sedmi najvišji vrh na svetu.

● Dr. Tomazin, trikrat sibi bili Jugoslovani na Daulagiriju neuspješni, četrtič pa nam je uspelo. Kaj je na tej gori tako mikavnega, vabljeviga za alpiniste?

Prva odprava, v kateri so bili Belak, Tratnik in Berčić, je bila pod Daulagirijem leta 1981. Fantom je uspelo

preplezati južno steno, za vrh pa je zmanjkalo moči. Preplezana južna stena je eno naših največjih dejanj v Himalaji sploh. Bili smo prvi, ki smo ko premagali in to je odmevalo v alpinističnem svetu. Leta 1985 smo Daulagiri naskakovali Belak, Kregar, Andrej Štremfelj in jaz. Naš cilj je bila vzhodna stena. Preplezali smo jo po prvenstveni Slovenski smeri, pod vrhom pa smo zaradi slabega vremena zbežali. Leta 1986 sta bila v Nepal Belak in Kregar. Preplezala sta Slovensko smer, vendar sta morala na 7600 metrov odnehati. Lani pa smo bili končno uspešni. V Himalaji smo 3. novembra odšli Belak, Kregar, Kozjek in jaz. 4. decembra osvojili vrh, se vrnili v dolino in bili po dveh mesecih in dveh dneh 5. januarja letos doma. Na vrh smo se vzpenjali najprej po vzhodni steni do 6000 metrov višine, nato pa do vrha po severnem steburu.

● Kaj je bilo tokrat ključno za osvojitve vrha?

Vreme, čeprav tudi ni bilo idealno. Snega ni bilo, ovirala pa sta nas hud mraz in močan veter. Za napredovanje smo izkoristili vse ugodne dneve. Na vrhu sva bila Kregar in jaz, ostala dva pa sta ostala na višini okrog 8000 metrov. Zadnji bivak smo imeli na višini 6500 metrov in tretjega in četrtega decembra smo drug za drugim z enournim presledkom krenili proti vrhu. Prva sta startala Kozjek in Kregar, okrog polnoči 4. decembra jaz, za menoj pa še Belak. Dobro smo napredovali, čeprav nas je oviral veter, pomanjkljiva pa je bila tudi aklimatizacija. Bil sem tudi bolan. Šušlal sem za 10 kilogramov. Če ne bi bilo motivacije, ne bi zmogetl. Na 7600 metrov sva krenila s Kregarjem naprej, Kozjek in Belak pa sta zaostala in presenetila ju je noč. Ponoči nimaš šansa za napredovanje. Jaz sem bil ob 17. uri na vrhu, Kregar pa pol ure kasneje. Uspeh je bil vprašljiv do zadnjega metra. Zadnjih 200 metrov sva se s Kregarjem dobesedno plazila. Veter, ki je divjal z 200 kilometri na uro, bi naju lahko odprl. Na vrh je želel tudi Kozjek. Bivakiral je in ta poteza je tako visoko tvegana, prebil noč, vendar drugi dan ni zmogetl.

● V čem je glavna vrednost podviga na Daulagiriju?

»To je bil prvi jugoslovanski zimski vzpon nad 8000 metrov. Opravili smo ga v čistem alpskem

stil, brez nosačev oziroma šerp. brez vmesnih taborov, samo z bivaki, brez predhodnega opremljanja stene s klini, vrvmi in drugimi varovali, in kar je še posebej pomembno, brez kisika. Nasploh se bo himalajem razvijal v tej smeri: čim manjše odprave bodo premagovale najtežje smeri.

● Odhajali ste brez običajnega pompa. Bili ste v bistvu ne le majhna, ampak tudi revna odprava, pa vam je kljub temu uspel veliki met.

»To je bila resnično ena najrevnejših odprav. Komaj smo zbrali denar za karte, za najnujnejše. Opremo smo imeli zastarelo, tudi svojo, zaslužili smo denar z različnimi očistevalnimi deli, deli na višini, prosili smo za pomoč, kjer sta meni v domači občini pomagala predvsem telesnokulturna skupnost in Planinsko društvo. Komisija za odprave v tuja gorstva pri Planinski zvezi Slovenije je pri nepalskih oblasteh plačala dovoljenje za osvojitve vrha, ki zneso 3000 ameriških dolarjev, če je vrh višji od 8000 metrov. V Nepalju smo nekaj kakovostne opreme kupili od drugih odprav, vendar je bila naša oprema kljub temu pod običajno ravnjo takšnih odprav.

Tudi organizirali smo se stabilizacijsko: vsi smo že imeli himalajske izkušnje, že pred tem smo dobro ujeli: jaz sem bil zadolžen za zdravstvo, Kregar za opremo (nekaj šatorov je kar sam šel. Belak za organizacijo, Kozjek za prehrano in deloma tudi opremo. Vedeti moramo tudi to, da lani precej sredstev vzela odprava na Lhotse in da smo bili mi drugi himalajska odprava v enem letu.

● Vi ste v Himalaji načrtovali še en podvig: skok s padalom na vrha.

»Načrtoval sem, vendar je bil veter premočan, prenevaren. Za sem skočil s 4350 metrov visokega vrha nad bazo, s katerega sem pred leti že poletel z zmajem. ● Letošnji načrti dr. Iztoka Tomazina. Načrtujemo odpravo na 8068 metrov visoki Gasherbrum I v Himalaji. To naj bi bila nekakšna smučarska odprava. Načrtujemo smučarski spust s te višine, jaz pa mislim o poletu s padalom s te vrha. To bi bil drugi dosežek na svetu. Prvi je polet z zmajem s šine 8200 metrov. O tem razmišljam, vendar se lahko zgodijo stvari, vendar se lahko zgodijo stvari, bom z vrha samo smučal. J. Kosčič

Svetovni pokal v smučarskih skokih

Trije naši med deseterico

Kranj, 18. januarja — Po evropskem pokalu so imeli najboljši skakalci na svetu tekmo za svetovni pokal. Tekmovali so na skalarnici v Gallju (Hallje), kjer so nastopili vsi najboljši razen vodilnega v svetovnem pokalu finca Mattija Nykanena. Med tekmovalci so bili tudi štirje naši. S svojimi nastopi so pokazali, da so dobro izkoristili proste dni za trening v Planici. Izkazali so se Primož Ulaga, Miran Tepeš in Rajko Lotrič. Vsi trije so se uvrstili med prvo deseterico. Edini, ki se od naših ni znašel, je bil Janez Debelak, ki je bil med zadnjimi in je po tekmi odpotoval domov, ostali pa na švicarsko turnejo, ki se začne že jutri, v sredo. S to uvrstitvijo si je Janez Debelak že zapravil pot v Calgary.

Mojstrstvo je na tekmi pokazal Primož Ulaga, ki mu je prvi nastopni popolnoma uspel. V drugem popravil svoje prve napake in nato uvrstil takoj za zmagovalca Avstrijcem Vetterjem. Od našta sta se izkazala še Miran Tepeš, je bil šesti in še posebno Rajko Lotrič, ki je bil sedmi. S to uvrstitvijo si je Rajko Lotrič skoraj že zagotovil vizo za zimske olimpijske igre v Kanadi.

Svetovni pokal posamezno — Nykanen 175, 2. Ploc 128, 3. Pariz 109, 4. Vetter 76, 5. Ulaga 71, 7. pes 64, ekipno — 1. CSSR 253, Finska 279, 3. Jugoslavija 168, Avstrija 159, 5. ZRN 142. D. Humer

Uspeli smo v karateju — Na tradicionalnem novoletnem turnirju Karate kluba Kranj je nastopilo 55 tekmovalcev iz sedmih turističnih klubov. Pred 100 gledalci so najboljši gorenjski karateisti pokazali veliko znanje in dokazali, da šport napreduje, kar je tudi posledica dobrega medklubskega sodelovanja. Kranj je osvojil devet medalj, Škofjeločani osem, ŠD Kokra Kranj pet, Bohinj in Radovljice štiri in kranjski Gumar eno. V katah so sodelovali tekmovalci v vseh šestih ročnih kategorijah. Zmagali so Grmič (Kranj) med mlajšimi pionirji, Zorko (Kokra) med mlajšimi pionirskami, Kostič (Škofja Loka) med starejšimi pionirji, Perko (Škofja Loka) med starejšimi pionirskami, Demšar (Škofja Loka) med kadeti, Erlah (Bohinj) med kadetkami, Vuk (Kranj) med mladinci in Kastelic (Radovljica) med člani. V sportni borbi v absolutni kategoriji je tekmovalo 12 borecev, ki so navdušili občinstvo. Zmagal je Dragan Drobnjak (Kranj) pred Dragom Rističem (Kokra) in Bojanom Petrovskim (Kranj) pred Dragom Mom Kreičem (Gumar), ki sta si razdelila tretje mesto. — I. Prankar

Jesenice prvak — Z zmago namiznotenih igralcev Jesenice nad Gumarjem je bil končan prvi del tekmovalnega v gorenjski namiznotenški ligi. Prvaki Jeseničani so ušli tekmečem. Bolj ogorčen je bil za drugo in tretje mesto, za kar se bodo potegovala kar štiri moštva. Jeseničani imajo 12 točk, Gumar 6, Murova 6, Sava 6, Krizec 6, Kondor-LTH 4 in Iskra 2. — J. Starman

Turnir v namiznem tenisu in šahu — Športno društvo Lesce prireditelj turnirja v namiznem tenisu in šahu. Namizni tenis je igralo 18 igralcev, šahistov pa je bilo 16. V namiznem tenisu so bili najboljši Matej Keršič in Matjaž Hudobivnik (Križe) ter Matjaž Čuš (Predoslje), najuspešnejši šahisti pa so bili Zorko iz Kranja in Bojan Stričana Martin Aljančič in Jernej Potočnik. — J. Kikel

Tekmovalna tržiški šahistov — Januarskega hitropotezno turnirja se je udeležilo 22 šahistov, med katerimi je bil tokrat najuspešnejši Andrej Loc, drugi je bil Srečo Mrvar, tretji pa Pavel Lovc. Znana je tudi lestvica najboljših na lanskem hitropoteznem turnirju. Največ točk, 115, je zbral Srečo Mrvar, drugo in tretje mesto pa sta 74 točkama delita Andrej Loc in Stane Valjavec. Razen tega poteka tudi občinska liga posameznikov, v kateri sodeluje 16 šahistov. V treh kolih imata po tri zmage Srečo Mrvar in Ivan Ravnik. Pavel Loc ima 2,5 točke, Skrajc, Uzar in Novak pa imajo po dve točki. — J. Kikel

Žitov pokal na Kokrici — Na vrhu Obutev II

Tržič, 13. januarja — V Tržiču nadaljuje akcija Delavske športne igrice 1987/1988, ki obseva športna tekmovalna članov in novinskih sindikalnih organizacij med lanskim majem in aprilom letos. 16 panog je končanih. Manjkajo še tekmovalnja v skokih športih. Za zdaj vodi Peko Obutev II, ki je zbrala 3584,4 točke. Društvo upokojenecov ima 3249 točk in Peko Orođaj 3074,1 točke. Točke je dosegel v svojilo 37 sindikalnih organizacij, kar je četrtnina vseh organizacij. J. Kikel

Košarka

Novoletni turnir pionirk

Kranj, 17. januarja — Košarkarski klub Sava Commerce iz Kranja je pripravil tradicionalni novoletni košarkarski turnir za starejše in mlajše pionirke.

V kategoriji starejših pionirk so nastopile ekipe Odeje, ID Ježice, Šentvida in domača ekipa Sava Commerce. V kategoriji mlajših pionirk pa so igralo osnovnošolske ekipe Simona Jenka — Primskovo, Simona Jenka — Center, Bratstva in enotnosti ter Lucijana Seljaka.

Pri starejših pionirkah je zmagnala ekipa ID Ježice, ki so v boju za prvo mesto premagale Odejo iz Škofje Loke. Izidi — predtekmovalje — Sava Commerce: ID Ježica 51:61 (31:37), Odeja: Šentvid 53:27 (29:16), za tretje mesto — Sava Commerce: Šentvid 39:26 (16:16), za prvo mesto — Odeja: Ježica 43:53 (24:31)

Tudi v kategoriji mlajših pionirk so bile boljše ID Ježice, ki so za prvaka premagale špelt Šentvid. Izidi — Sava Commerce: Šentvid 32:40 (18:16), Odeja: ID Ježica 32:38 (11:17), za tretje mesto — Sava Commerce: Odeja 38:34 (16:16), za prvo mesto Šentvid: ID Ježica 37:41 (15:21)

V kategoriji mlajših pionirk za osnovne šole je ekipa S. Jenko — Primskovo za prvo mesto premagala ekipo S. Jenko — Center. Izidi — S. Jenko — Center: Bratstvo in enotnost 10:9 (4:2), S. Jenko — Primskovo: L. Seljak 18:14 (14:9), za tretje mesto — Bratstvo in enotnost: L. Seljak 14:3 (1:2), za prvo mesto S. Jenko — Primskovo: S. Jenko — Center 24:4 (12:2).

D. H.

Športne aktivnosti med zimskimi počitnicami

Kranj, 17. januarja — Zvezi telesnokulturnih organizacij Kranja in Radovljice bosta v zimskih počitnicah pripravili vrsto športnih dejavnosti. ZTKO Kranj bo v dneh počitnic pripravila drsanje, tečaj smučarskega teka, plavanje, nogometni turnir in drsanje.

Od 25. do 29. januarja bo na drsališču PPC Gorenjskega sejma od 9. do 10. ure tečaj drsanja. Od 10. do 12. ure bo prosto drsanje. Isti datum velja tudi za tečaj smučarskega teka, ki bo na stadionu Stanka Mikarja. Ure so od 9. do 10.30, v zimskem kopalnici bo istočasno od 11.30 do 13.30 prosto plavanje, od 1. do 5. februarja bo na drsališču v Kranju tečaj drsanja. Ure so od 9. do 10. Od 10. do 12. ure bo prosto drsanje. Od 25. januarja do 5. februarja bo v športni dvoranah na Planini vsak dan od 7.30 do 10.30 nogometni turnir. Cena vseh aktivnosti je 2.500 dinarjev.

Zveza telesnokulturnih organizacij Radovljica pa v času zimskih počitnic pripravlja smučarske tečaje. Ti bodo, če bo sneg, od 25. do 29. januarja, ali pa v drugem delu počitnic. Enaki pogoji veljajo tudi za tečaj smučarskega teka. Stroške za žicnice plačajo udeleženci. Za Zatrnik je 5.000 in za Kobljo 6.000 din dnevno. Na drsališču na Bledu bo od 25. do 29. januarja in od 1. do 5. februarja od 9. do 12. ure prost vstop za učence iz občine Radovljice. Isti termini so tudi za drsalno šolo, ki bo vsak dan od 12. do 14. ure. Prijave so na blagajni drsališča. Cena je 10.000 dinarjev.

D. H.

Mali nogomet v Kranju — Občinska nogometna zveza Kranj je v dvoranah na Planini organizirala letošnje prvenstvo v malem nogometu. Dva dni je na tem turnirju igralo osem moštev. Prvaki so postali nogometaši Zarice, ki so v boju za prvo mesto premagali ekipo Mavčiče. Izid: Zarica: Mavčiče 5:2 (2:0). Vrstni red: 1. Zarica, 2. Mavčiče, 3. Sava, 4. Nako, 5. Kokrica, 6. Primskovo, 7. Visoko, 8. Podgorje. Prvak ima pravico nastopa v nadaljnjem tekmovalnem za prvaka Slovenije v malem nogometu. (D. H.) — Foto: F. Perdan

VČERAJ STE NAM SPOROČILI...

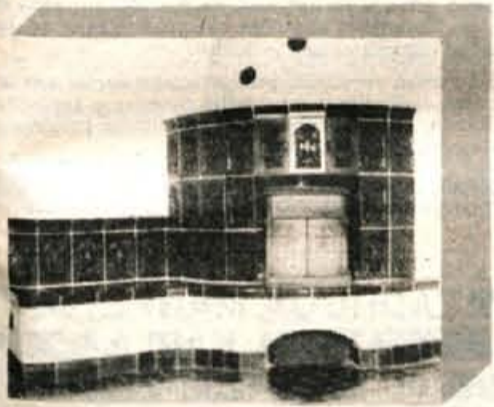
je nova oglašna oblika v GORENJSKEM GLASU, v kateri boste vsi zainteresirani objavili svoja sporočila. Posebnost rubrike je tudi v tem, da boste objave v njej lahko naročili še dan pred izidom časopisa do 8. ure zjutraj. Cena objavljene besede je 1.000 din, ostale informacije pa dobi na tel. št. 28-463, na kateri tudi sprejemamo naročila.

Vaše informacije pričakuje v vsakem drugem gospodinjstvu na Gorenjskem, kjer prebirajo Gorenjski glas, zato ne oldevajte pri naročilu objave

PIONIR

GRADBENO INDUSTRIJSKO PODJETJE NOVO MESTO

30% POPUST KERAMIČNIH PEČNIC

do 31. januarja 1988

**vsak delavnik
in vsako soboto
od 6. do 14. ure**

Prodaja in informacije:
TOZO KERAMIKA, Slakova 5
Novo mesto
Tel.: 068-21-201; 24-298

Lesnina KРАНJ in salon pohištva Lesnina na JESENICAH

Razprodaja — 40% znižanje cen:

	Din
Spalnica MAJA	1.259.220 755.535
Spalnica TATJANA	1.506.598 903.900
Regal MAJA (bela)	1.305.639 783.383
Regal MAJA (oreh)	888.169 530.056
Sedežne garniture DANA	1.370.276 822.166
KSENIJA	1.169.071 701.444
LENKA	1.144.043 686.426
Jedilnica S — 410	875.012 571.779

Lesnina v salonih kuhinjskega pohištva na Titovem trgu v Kranju in na Jesenicah, Skladiščna 5, nudi za vse kuhinjske programe proizvajalcev: MARLES, BREST, LIPA, SVEA, GORENJE, NOVSKA, SENJ in ŠAVRIČ **20 do 25% popusta** za gotovinska plačila, vse do konca februarja 1988. Količine so omejene (razen za kuhinje), zato vam v Lesnini priporočajo, da jih čimprej obiščete.

Poleg ugodnih cen vam:

1. Pri izbiri in načrtovanju stanovanjske opreme svetuje diplomirani arhitekt — svetovalec
2. Imajo tudi plačilo na obroke 3-6-12 mesecev
3. Kupljeno pohištvo vam Lesnina Kranj pripelje do 30 km brezplačno.

OSNOVNA ŠOLA DAVORIN JENKO CERKLJE NA GORENJSKEM

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge UČITELJA ZA GLASBENI POUK za nedoločen čas od 8.2.1988 dalje.

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o osnovni šoli, imeti morajo visoko ali višjo izobrazbo pedagoške smeri.

Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi. O izbiri bodo obveščeni v 30 dneh po končanem razpisnem roku.

KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA

objavlja prosta dela in naloge:

1. AVTOMEHANIČAR — 2 delavca
2. AVTOELEKTRIČAR — 1 delavec

za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoji: dokončana poklicna šola, delovne izkušnje zaželeno, osebni dohodek cca 300.000 mesečno.

Prošnje z dokazili o strokovni izobrazbi in opisom dosedanjih zaposlitev sprejema sekretariat Kmetijske zadruge Škofja Loka, Jegorovo predmestje 21, 8 dni po objavi oglasa.

POČITNIŠKI DOM CK SKH Bohinjsko jezero Ukanc 129

objavlja prosto delovno mesto

POMOČNIKA VODJE POČITNIŠKEGA DOMA 1 delavec

Pogoji: KV delavec gostinske smeri in 2 leti delovnih izkušenj
Ponudbe sprejemamo 8 dni od dneva objave.
Prijave pošljite na naslov: CK SKH, 41000 Zagreb, Šetalište Karla Marxa 14.

OSNOVNA ŠOLA FRANCE PREŠEREN KRANJ

Komisija za medsebojna razmerja razpisuje za določen čas od 8.2.88 — 9.7.88 dela in naloge

UČITELJA V OPB V DE KOKRICA.

Prijave oddajte v 8 dneh na naslov OŠ France Prešeren Kranj, Kidričeva 49.

Zakaj je Klub Mercator naložba, ki se pošteno obrestuje?!

Radi bi Vam odgovorili na vprašanje, ki nam ga pogosto zastavljajo: Kaj pomenijo besede: Klub Mercator — naložba, ki se pošteno obrestuje in še: Denar v žepu, obresti pa tečejo?

Zadeva je zelo preprosta: tisti trenutek, ko svoj denar spremenite v Klub Mercator kupone, ste ga zaščitili pred vsakodnevnim razrednotenjem, ki ga prinaša inflacija.

Čeprav ga niste vezali ali se mu kakorkoli drugače začasno odpovedali, Vam zanj tečejo do 1 leta 70-odstotne obresti, po 1 letu pa kar 135-odstotne obresti, ki Vam jih pri Klubu Mercator obračunajo kar dvakrat letno. Če pa še obresti zamenjate v kupone, dobite še obresti na obresti (v praksi to pomeni: če v kupone spremenite 10.000 din, boste imeli po 1 letu 23.500 din. Če pa po šestih mesecih še tistih 70 odstotkov letnih obresti, kar znaša 3.500 din, spremenite v kupone, boste imeli po enem letu kar 24.725 din).

Pri tem pa Vam je Vaš denar ves čas na razpolago v obliki gotovinskih kuponov, bodisi kot gotovina, v katero lahko kupone kadarkoli spremenite pri matičnem klubu Mercator, bodisi kot plačilno sredstvo v vseh Mercatorjevih poslovalnicah.

Več kot pošteno, mar ne?!
Upamo, da Vam je zdaj že jasneje, zakaj pravimo: Denar v žepu, obresti pa tečejo!

KLUB MERCATOR
naložba, ki se pošteno obrestuje

KOMPAS JUGOSLAVIJA

Zimske počitnice ob morju

HVAR — OTOK SONCA hotel AMFORA, 7 dnevni paketi z letalom, odhodi v januarju, februarju in marcu, POSEBEJ UGODNO za odhode 20. in 27. 1.88 ter 3.2.88 108.000 din
MALI LOŠINJ — SENIOR KLUB, hotel KOMPAS, letalski prevoz, 7 polnih penzionov, že od 69.500 din dalje, možen avtobusni prevoz
DUBROVNIK — SENIOR KLUB, hotel KOMPAS, letalski prevoz, 7 polnih penzionov, že od 117.000 din dalje
TROGIR, hotel MEDENA, letalski prevoz, 7 polnih penzionov, 134.000 din
NOVO-POČITEK ZA KONEC TEDNA v ISTRI in KVARNERJU, kakovostni hoteli, OD PETKA DO NEDELJE, od 22.500 din dalje

Smučanje s KOMPASOM

POCENITEV SMUČARSKIH ARANŽMAJEV V BOLGARIJI IN ČSSR izkoristite izjemno prilžnost!
MED ZIMSKIMI ŠOLSKIMI POČITNICAMI je še prostor v smučarskih središčih po domovini, pa tudi v Italiji, Avstriji in Španiji!
V FEBRUARJU IN MARCHU: nižje cene v JUGOSLAVIJI še prostor v FRANCJI, ITALIJI in BOLGARIJI
ŽE POZNATE? Z JAT — om in KOMPASOM V MARCHU V SIERRO NEVA-DO!
ODHODI ZAGOTOVLJENI!
S POSEBNIM LETALOM V FRANCJO v marcu (Val Thorens, Menuries)

KOMPAS za otroke!

NAJNOVEJŠE, NAJCENEJŠE ENODNEVNI PAKETI
Prevozi in smučanje na KRVAVCU, v KRANJSKI GORI, na SORIŠKI PLANINI, STAREM VRHU in ULOVKI med šolskimi počitnicami med tednom za skupine in posameznike od 5.900 din dalje za prevoz in smučarsko karto
TEDENSKI PAKET
Zahtevajte programNI KOMPASOVE ZIME BREZ MLADINE
KOBARID hotel MATAJUR organizirana smuka na LIVKU 23.1. — 30.1.88 137.000 din za 7 polnih penzionov, prevoz in smučarsko vozovnico na vsakih 10 otrok EN VZGOJITELJI!
Informacije: 061/221-147

Izleti po domovini

DNEVI MIMOZ in VELIKA FEŠTA 5.2. — 7.2.88 letalo 146.000 din do 150.000 din
KARNEVAL V CAVTATU hotel CROATIA 5.2. — 7.2.88 letalo 120.000 din
PO BOSNI IN HERCEGOVINI 3 dni letalo 136.000 din ODHODI: vsak petek v februarju, marcu in aprilu
OD BAŠČARŠIJE DO STRADUNA 3 dni letalo 140.500 din ODHODI: vsak petek v februarju
VOJVODINA — BUDIMPEŠTA 3 dni letalo 150.000 din ODHODI: vsak petek od 26.2.88 dalje
SKOPJE — OHRID — SKOPJE 4 dni letalo 140.500 — 156.000 din ODHODI: vsak četrtek oz. petek od 26.2.88 dalje
OB TOKU REKE VARDAR 5 dni letalo 152.500 — 164.000 din ODHODI: vsak četrtek oz. petek od 26.2.88 dalje
ENODNEVNI IZLETI K SOSEDOM
TRST — OGLEJ — GRADEŽ — PALMANOVA — GORICA avtobus 27.000 din
GORICA — ČEDAD — REZIJA — TRBIŽ avtobus 31.000 din
TRST — GONARS — PALMANOVA GORICA avtobus 26.000 din
CIPER OTOK SONCA, 8 dni, odhod vsak četrtek

UGODNO:

SVETA DEŽELA — JERUZALEM, 22., 28.1., zvečer, 8 dni
LONDON, 4 dni, vsako sredo
LONDON, 5 dni, 16. in 23.1.
MÜNCHEN, 2., 4., 16., 18., 23.2.88 in 1., 3., 8., 10., 22., 24.3.88, 3 in 4 dni — LETALO

IZLETI V TUJINO:

Praga, 29.1., 3 dni, 12.2., 2 dni
Leningrad — Moskva, 27.1., 6 dni
München, 22.1., 1 dan — avtobus; 25. in 29.1., 1 dan — letalo
Benetke, Pustni karneval, 13.2., 1 dan
Padova — Benetke, 5.3., 9.4., 1 dan
München, Pustni karneval, 16.2., 1 dan
Bratislava, 22.1., zvečer, 1 dan
Egipt, 13. in 20.2., 5.3., 9 dni
Kuba, 5.3., 13 dni
Singapur, 28.1., 25.2., 10 dni
New York, 5.2., 12.2., 6 dni
Peru — Brazilija, 22.4., 13 dni
Brazilija — Argentina, 18.4., 15 dni
Madrid z okolico, 19.2., 4.3., 18.3., 4 dni, letalo
Križarjenje po vzhodnem Sredozemlju, od 22.4., 12 dni
Padova — San Marino — Ravenna, 4.3., 3 dni; 5.3., 2 dni
Dunaj, 30.1., 6.2., 2 dni
Jordanija — Rdeče in Mrtvo morje — Damask, 29.1., 8 dni
Pomlad na Kavkazu — Kijev — Erevan — Moskva, 24.2., 9.3., 23.3., 6.4., 20.4., 20.4., 27.4., 6 dni
Križarjenje z Liburnijo. (Reka — Olimpija — Kreta — Izmir — Carigrad — Atene — Delfi — Krf) 22.4. — 3.5.
7 dnevna križarjenja z luksuzno ladjo La Palma, od 21.5. do 8.10.

STROKOVNA POTOVANJA:

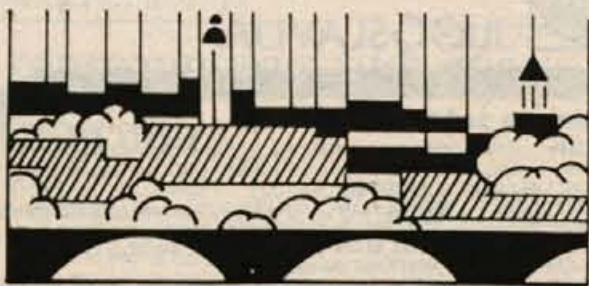
Verona, Kmetijski sejem, 17. in 18.3., 2 dni
Basel, DIDACTA 88; 2.2., 2 dni
Pariz, Modni sejmi, 5.2., 4 in 5 dni
Zurich, Robotika, 2.2., 4 dni
München, BAU 88, 20. in 24.1., 3 dni
London, HOTEL YMPIA 88, 27.1., 4 dni
München, C-B-R, sejem plovil, camping opreme, opreme za prosti čas, 8.2.88, 2 dni, 9.2., 3 dni
Düsseldorf, IMPRINATA, tisk, grafika, 18. in 21.2., 4 dni, letalo
Köln, DOMOTEHNIKA, 9.2., 3 dni, posebno letalo
Milano, EUROCUCCINA, razst. kuhinjskega pohištva 4.3., 3 dni
Padova, FLORMART, vrtnarska razstava, 19. in 20.2., 1 dan
Milano, PACK IMA 88, razst. strojev za pakiranje in embalažo, 24.3., 3 dni
Frankfurt, Sejem glasbil, 8.3., 4 dni
Frankfurt, Spomladanski sejem, 21.2., 4 dni

PRODAJA DOMAČIH IN MEDNARODNIH ŽELEZNIŠKIH VOZOVNIC!

OBIŠČITE KOMPASOVE POSLOVALNICE Letališče BRNIK tel. 22-347, JESENICE, Ulica Maršala Tita 18, tel. 81-768, KRANJ, Koroska cesta 2, tel. 28-473, 28-472, BLEED, Ljubljanska cesta 7, tel. 77-245

Vabimo vas, da zimske počitnice preživite v enem izmed KOMPASOVIH hotelov. Smučarjem priporočamo Slovenj Gradec, Most na Soči, Bovec, Ribno in Bohinj; vsem, ki dajejo prednost toplejši zimi ob morju, pa Dubrovnik.

SEZONSKO ZNIŽANJE od 18. do 30. januarja 1988

Velika izbira moške in ženske konfekcije, bluz, pletenin in moških srajc.

Elita KRAJN DO

40%

**DELAVSKA UNIVERZA TOMO BREJC
KRAJN**

vpisuje kandidate v zimskem semestru šolskega leta 1987/88

JEZIKOVNE TEČAJE:

**NEMŠČINE (I, II, III, IV in V. stopnja ter konverzacija)
ANGLEŠČINE (I, II, III, in IV. stopnja ter konverzacija)
ITALJANŠČINE (I, II, III, in IV. stopnje)
FRANCOŠČINE (I, II, in III. stopnja)
SLOVENŠČINE (I. stopnja)**

Tečaji I. in II. stopnje trajajo 100 izobraževalnih ur, tečaji III. IV. in V. stopnje ter konverzacije pa trajajo 60 – 80 ur.

Pouk na tečajih je organiziran 2 krat tedensko v popoldanskem oziroma večernem času.

Prijave sprejemamo do 31. januarja 1988 leta.

Podrobnejše informacije dobite na telefon 27-481 vsak dan od 7. – 15. ure.

Pouk se bo pričel v prvem tednu meseca februarja 1988.

**HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE BLEJ
TOZD TURIZEM IN REKREACIJA BLEJ**

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge
VODJA KONGRESNO – PRIREDITVENEGA BIROJA

Pogoji: obvladan program VI. stopnje strokovne izobrazbe komercialne usmeritve
– 5 let delovnih izkušenj v gostinsko – turističnem gospodarstvu, organizacijske sposobnosti
– pogovorno znanje dveh tujih jezikov ter pisno znanje enega tujega jezika (angl., nem., ital., fran.)
– poskusni rok 3 mesece

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Vloge z dokazili pošljite v roku 8 dni od dneva objave na naslov: Hotelsko turistično podjetje Bled, TOZD Turizem in rekreacija, 64260 Bled, C. svobode 13, s pripisom: komisiji za delovna razmerja.

zavarovalna skupnost triglav

64001 KRAJN
Oldhamska 2

Odbor za medsebojna delovna razmerja pri Delovni skupnosti Zavarovalne skupnosti Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj objavlja naslednja prosta dela in naloge:

SKLEPANJE PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ, ZBIRANJE PONUDB ZA SKLENITEV ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ IN INKASIRANJE PREMIJ V zastopu ŠKOFJA LOKA

Delovno razmerje bo sklenjeno s polnim delovnim časom za nedoločen čas s poskusnim delom do 60 dni.

Za opravljanje navedenih del in nalog mora delavec poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

– da ima srednje ali najmanj poklicno šolo neopredeljene smeri, 1 leto delovnih izkušenj, starost najmanj 18 let, za (moške) odslužen vojaški rok, veselje do terenskega dela in do dela z ljudmi ter stanovanje v zastopu oz. njegovi neposredni bližini.

Kandidati za opravljanje navedenih del in nalog naj lastnoročno napisane prošnje pošljejo na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, sektor za samoupravno organiziranost in kadre.

K prošnji je treba predložiti zadnje šolsko spričevalo oz. diplomu, kratak življenjepis z navedbo dosedanje zaposlitve in druga dokazila, ki so potrebna za ugotavljanje izpolnjevanja zahtevanih posebnih pogojev.

Rok za oddajo prošnje poteče 8 dan po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po izteku objavnega roka.

**AERODROM LJUBLJANA
64210 BRNIK, p.p. 10**

razpisuje na podlagi sklepa DS z dne 11.12.1987 licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

1. Kamion TAM 130 T 11 B (šasija s kabino – brez kasona), tovarniško nov, izklicna cena 20.000.000 din.
2. 2 kom teleprinter El Sagen, rabljena, v uporabnem stanju, izklicna cena za kom 1.000.000 din
3. Loščilec TASCI, rabljen, v obratovalnem stanju, izklicna cena 1.000.000 din.

Licitacija bo v ponedeljek, dne 25.1.1988 ob 12 uri v garažah tehničnih služb na letališču Brnik. Oglede osnovnih sredstev je možen eno uro pred pričetkom licitacije.

Interesenti morajo pred pričetkom licitacije položiti kavcijo v višini 10% od cene osnovnega sredstva. V prodajni ceni ni vračunan prometni davek, katerega plača kupec. Kupljene stvari je potrebno plačati v roku 5 dni po licitaciji.

Pri licitaciji nastopata družbeni in zasebni sektor enakovrno.

Vse dodatne informacije dobite po telefonu (064) 25-761 int. 308.

**SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA
V SR SLOVENIJI
Podružnica 51500 KRAJN**

Služba družbenega knjigovodstva v SR Sloveniji, podružnica 51500 Kranj objavlja prosta dela in naloge:

KONTROLIRANJE ZAHTEVNIH UPORABNIKOV DRUŽBENIH SREDSTEV v ekspozituri Radovljica za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoji: VI. stopnja: ekonomist, pravnik ali višji upravni delavec.
1 leto ustreznih delovnih izkušenj, aktivno znanje slovenskega jezika, dvomesečno poskusno delo.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati naslovijo na kadrovsko službo SDK, Podružnica 51500 Kranj, Trg revolucije 2, 8 dni po objavi

Kandidate, ki se bodo prijavili na objavo, bomo o izbiri obveščili v 15 dneh po sprejetju sklepa o izbiri.

**CENTER SLEPIH IN SLABOVIDNIH
DR. ANTONA KRŽIŠNIKA,
ŠKOFJA LOKA
Stara Loka 31,**

razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge
**TEHNIČNO – KOMERCIALNEGA VODJE KOVINSKIH
DELAVNIC.**

Kandidati morajo poleg z zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- I. stopnja tehniške fakultete strojne smeri in 5 let delovnih izkušenj ali višja šola za organizacijo dela in 5 let delovnih izkušenj
- da ima aktiven odnos do razvijanja samoupravne socialistične ureditve, odgovoren odnos do gospodarjenja z družbenimi sredstvi, human odnos do ljudi in organizacijske sposobnosti ter da uživa ugled in zaupanje v svojem življenjskem in delovnem okolju.

Mandat za razpisana dela in naloge je 4 leta.

Prijave z ustreznimi dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov z oznako – za razpisno komisijo.

O rezultatih razpisa bomo kandidate obveščili v 30 dneh po izbiri.

**n.s.o.l.o. LJUBLJANA
TOZD DRUŽBENI STANDARD
LJUBLJANA, Dvorčakova 3**

objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela oz. naloge za delo na Bledu:

KOORDINATORJA GOSTINSKE PONUDE

Pogoji: ustrezen poklic VI. stopnje in 3 leta delovnih izkušenj

KUHARJA SPECIALISTA II

Pogoji: tehnik kuharstva in 3 leta delovnih izkušenj

SOBARICE

Pogoji: sobarica in 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s pogojem poskusnega dela, ki traja dva oz. tri mesece.

Pisne prijave sprejema 8 dni od objave: SCT Delovna skupnost skupne službe, Kadrovsko splošni sektor, 81001 Ljubljana, Vošnjakova 8.

murka

**SEZONSKO
ZNIŽANJE**

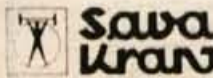
MOŠKE, ŽENSKÉ IN OTROŠKE KONFEKCIJE,
PLETENIN, SRAJC IN BLUZ

OD 30 – 40%

od 18. januarja do 8. februarja

v poslovalnicah **UNION** Jesenice, **PLETNA** Bled, **MODA** Radovljica in **PIKA • MINI** Radovljica

Izkoristite ugoden 3–mesečni kredit – brez obresti!

takoj zaposli
VARNOSTNEGA INŽENIRJA

Pogoji: zaključena višja strokovna izobrazba tehnične usmeritve s strokovnim izpitom in znanjem tujega jezika
– primerne psihološke lastnosti in zdravstvene sposobnosti
– 3 mesečno poskusno delo

Pisne prijave z dokazili sprejema v 8 dneh po objavi kadrovskega sektorja, Kranj, Škofješka cesta 6.

MOJ GLAS

**ZADRUGA MARKET
ŽELEZNA KAPLA**

tel. 9943-4238-217

**POSEBNA PONUDBA DO
31.1.1988**

kava
ALVORADA DE MOCCA 1 kg 179,90 Sch
kava **GASTRO 1 kg 49,90 Sch**
RAMA 1/2 kg 13,90 Sch
RIŽ 1 kg 5,90 Sch

**BOGATA IZBIRA OSTALIH ŽIVIL
IN POTREBŠČIN
ZA GOSPODINJSTVO IN DOM!**

**ZADOVOLJSTVO JE KUPOVATI
PO UGODNIH CENAH
V DOMAČI TRGOVINI!**

PREPRIČAJTE SE!

**SKLAD STAVBNIH ZEMLIŠČ OBČINE TRŽIČ
KOMISIJA ZA ODDAJO STAVBNIH ZEMLIŠČ**

JAVNI RAZPIS

Po sklepu 9. seje z dne 24.12.1987, komisija za oddajo stavbnih zemljišč oddaja nezazidano stavbno zemljišče parce. št. 393 travnik 6. razreda, v izmeri 1240 m², vl. št. 48 k.o. Lom, po ceni 6.958,44 din za 1m².

Na navedenem zemljišču je predvidena gradnja trgovskega objekta.

Območje se ureja v skladu s 34. členom Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območja izven ureditvenih območij naselij (Uradni vestnik Gorenjske, št. 12/86).

Zemljišče je zazidljivo, opremljeno s komunalnimi objekti in napravami individualne rabe in s komunalnimi objekti in napravami skupne rabe.

Rok za pričetek gradnje je februar 1988, rok za dokončanje pa december 1989.

Na javni razpis lahko konkurirajo interesenti, ki želijo opravljati trgovsko dejavnost, to je prodajo na drobno v Lomu pod Storžičem.

Ponudniki morajo predložiti svoje ponudbe, skupaj s programom predvidene dejavnosti in idejno zasnovo objekta v pisni obliki v 15 dneh od objave razpisa na naslov: Sklad stavbnih zemljišč občine Tržič, Trg svobode 18, 64290 Tržič.

Ponudbi mora biti priloženo tudi dokazilo o izpolnjevanju pogojev za opravljanje dejavnosti.

Pri izbiri najugodnejših ponudnikov bodo upoštevani najboljše programi, najboljše zasnove objekta in kriteriji po odloku o ceni in povečani vrednosti ter o oddajanju stavbnih zemljišč (Uradni vestnik Gorenjske št. 12/86).

Rok za sklenitev pogodbe je 15 dni po izbiri, kupnina se plača ob podpisu pogodbe.

Nagrajenci akcije Podarim-dobim z Alpetourom v Bad Kleinkirchheimu

Zadovoljni in navdušeni

Bad Kleinkirchheim, 17. januarja — Ena izmed nagrad popularne akcije za pomoč našim smučarjem Podarim — dobim je bilo dvajset potovanj za dve osebi v Kitzbühel na tekmovalni moških v slalomu za svetovni pokal. Ker je bilo tekmovalje zaradi pomanjkanja snega prestavljeno v Bad Kleinkirchheim, se je tudi avtobus s srečnimi izžrebanci odpeljal v to majhno koroško mesto. Da bi spodbujali naše, in seveda, da bi se dobro imeli.

Res je bilo vsega na pretek. Nagrajenci, eni mladi in navdušeni, drugi ne več tako mladi, pa tudi navdušeni, so težko čakali, da vidijo, kako je gledati tekmovalca naših smučarjev od blizu. Večina še nikoli ni bila na tekmovalnih, vsi pa naše smučarje radi gledajo po televiziji. Zato so tudi kupili kratice Podarim — dobim. Nekateri samo eno, drugi tri, večina pa tudi precej več.

V Bad Kleinkirchheimu nas je pričakalo sonce, vreme kot naša lašče za lep izlet. Ogladali smo si

tekmovalnih alpskih smučarjev še nisva bila, v Planici pa sva že gledala skoke. Danes nama je bilo zelo všeč in mislim, da je bila to lepa nagrada.

Franc Hribernik iz Ruš: »Redno gledam smučarje po televiziji in navijam za naše. Nisem bil izžreban, ampak mi je svojo nagrado podaril prijatelj, ki zaradi dela ni mogel na izlet, pa še popotnico nama je s vsakom dal s seboj. Mislim, da je ta Alpetourov jeva nagrada super, saj sem videl marsikaj, kar si še misliti ne

Naš junak — Robert Žan

in držali pesti za naše. Gledali smo na progo in v semafor. Poleg Italijanov, ki so navijali za izvrstnega Tombo, smo bili najbolj glasni. Na koncu nismo bili razočarani. Čeprav naši najboljši niso imeli sreče, smo zadovoljni stiskali roko Robertu Žanu. Pa mu je le uspelo, smo bili navdušeni!

Naj še zapišem, da za Alpetourov izlet ni bil izžreban niti en Gorenjec, bilo pa je veliko Stajercerjev in Prekmurcev. Pravijo, da smo Gorenjci po številu poslanih kartic najmanj radodarni, zato smo tudi najmanjkrat izžrebani. Škoda, takšnega izleta pa res ne bi smeli zamuditi!

V. Stanovnik

Alpetourov transparent in slovenske zastave so visoko vzdignili naši navijači.

kraj, veliko vas ali majhno mesto, kot je rekel Borut Mencinger, ki je v imenu Alpetoura vodil nagradno potovanje. Vsaka hiša v kraju je tako ali drugače povezana s turizmom. V večini od njih je po nekaj apartmajev, nekaj sob, majhna gostilna. Domačini so prijazni in ustrežljivi, vedo, da živijo od turizma. Gostje pa so jim hvaležni in radi prihajajo. Kolikokrat smo na izletu pomislili, če se jih res ne bi dalo vsaj malo posnemati tudi pri nas!

Simona Robavs iz Čemšenika: »Za prvo žrebanje akcije Podarim — dobim sem poslala štiri kratice in kar verjeti nisem mogla, ko sem bila izžrebana. Še nikoli nisem bila na nobeni tekmi svetovnega pokala in tudi tokrat sem premišljevala, če ni predalec. V službi so me nato prepričali, naj vendar ne zamudim priložnosti. Z menoj je še sestra in res se mi zdi zelo lepo. Ni mi žal!«

Jelko Bulc iz Goriških Brd: »Na izlet sva šla z ženo, čeprav je bil izžreban sin. Vendar je še premajhen, da bi lahko šel. Na

Lepo vreme in dobra volja ob smučišču, na slalomišču se trd boj za nove točke.

bi mogel. Prijatelj, ki s seboj ni imel deviz, je naročil pižamo ob izteku slalomišča. Ko je hotel plačati z dinarji, jih natakara ni vzel. Povedala sva, da navijava za Križaja in potem sva lahko zastoj pila.«

Precej Slovencev je bilo ob slalomišču. Razvili smo zastave

Podgora ne bo odrezana

Konec tedna »normalen« prevoz

Radovljica, 15. januarja — Na današnjem pogovoru pri predsedniku občinske skupščine Bernardu Tonejcu, ki so se ga udeležili predsednik občinske cestne skupnosti Radovljica Pavle Tolar, direktor Cestnega podjetja Kranj inž. Bogdan Drinovec, predstavnik Skupnosti za ceste Slovenije inž. Lado Prah in predsednik sveta krajevne skupnosti Samo Finžgar, so se sporazumeli, da mora biti najkasneje v tednu dni cesta začasno odprta za ves promet.

Za cesto Begunje-Tržič, ki jo je konec novembra pretrgal zemeljski plaz in s tem odrezal prebivalce Slatne, Srednje vasi, Zadnje vasi in Mlake na območju Podgore v radovljiški občini, je treba takoj, še pred dokončano ureditvijo, najti rešitev, da prebivalci, ko bo zapadel sneg, ne bodo odrezani od sveta. Takšna je bila sporazumna ugotovitev na sestanku pri predsedniku občinske skupščine.

Po tem, ko so ceste krajinj sami toliko uredili, da zdaj po njej poteka promet z osebnimi avtomobili, so geologi Skupnosti za ceste Slovenije pospešeno opravljali meritve in preiskave. Te so zdaj že končane in v petek se je tudi iztekel rok za izdelavo idejnega projekta. Cestno podjetje Kranj bo najkasneje do konca februarja izdelalo projekt za celovito rešitev in se potem takoj, ko bo to mogoče glede na vremenske razmere, tudi lotilo del. V najslabšem primeru bo to spomladi, ko se bo teren osušil.

Čakanje na celovito ureditev pa bi bilo za 111 prebivalcev vasi Podgore predolgo, zato je treba takoj cesto urediti »strokovno«, tako da bo po njej lahko začasno potekal ves promet (vključno tudi za avtobuse). Raziskave so do zdaj pokazale, da sanacija celotnega območja morda ne bo tako zahtevna in draga. Ker pa se je teren zdaj tudi umiril, bi z manjšim posegom lahko omogočili avtobusni promet ob notranji brežini ceste. Z ustreznimi prometno signalizacijo bi bil na tem odseku promet izmenično enosmeren, cesto pa bi tudi resno pluzili. Hkrati pa bodo na plazovitem območju redno spremljali vse morebitne nove premike tal in v takšnem primeru tudi takoj ukrepali.

Direktor Cestnega podjetja Kranj inž. Bogdan Drinovec je na sestanku zagotovil, da se bodo v začetku tedna s strokovnjaki Skupnosti za ceste Slovenije odločili za začasno sanacijo in potem z deli končali najkasneje do konca tedna.

A. Žalar

Elan kupil 33 stanovanj

Begunje, 15. januarja — Begunjski Elan je lani kupil za svoje delavce 33 stanovanj (štiri kadrovske) in ne 36, kot smo zapisali v prejšnji torkovi številki. To pa ne spremeni osnovne ugotovitve: le malo delovnih organizacij na Gorenjskem je lani toliko storilo za reševanje stanovanjskih problemov kot Elan.

C. Z.

Ob predoru bo zaposlenih 600 delavcev

Jesenice, 18. januarja — Gorenjska pripravlja raziskovalno nalogo o zaposlitvi delavcev na platuju karavanškega predora. Kako zagotoviti vsaj 300 strokovnih delavcev?

V minulnem letu je imela karavanška poslovna skupnost, ki vključuje 24 članic skupnosti, nemalo problemov in dela s prostorskim usklajevanjem in programom dejavnosti na platuju Hrušica ob karavanškem predoru. Do zdaj jim je prostorsko uspelo uskladiti dva platoja izmed sedmih, ki bodo ob avtocesti od Hrušice do Kranja. Prostorske načrte imajo za mejni plato Hrušica in carinsko — špediterški plato, za ostale ob avtocesti pa se morajo še dogovoriti.

Lani so podpisali pogodbo za izdelavo idejnih projektov ob predoru, z organizacijami združenega dela pa podpisujejo pogodbe za ureditev komunalne infrastrukture. Tako so pred začetkom gradnje carinsko — špediterškega objekta, parkirišča in povezovalne ceste. Članice karavanške poslovne skupnosti same združujejo denar za delovanje skupnosti in del sredstev za izdelavo potrebne dokumentacije. Pripravile so tudi program zbiranja sredstev za financiranje del na posameznih platojih na Hrušici in na Plavškem travniku.

Posebno pozornost že zdaj namenjajo kvalitivnim problemom,

GLASOVA ANKETA

Muzejski Blaznikov večer

Škofja Loka, 14. januarja — Petdeset let Muzejskega društva Škofja Loka je le eden od vzrokov, da so pri društvu pripravili Blaznikov večer, srečanje strokovnjakov, poznavalcev pa tudi ljubiteljev preteklosti domačega kraja, preteklosti Škofje Loke in okolice. Še pomembnejše pa je, da si bodo tako strokovnjaki, kot tudi ljubitelji zgodovine, arheologije in sorodnih znanosti, lahko izmenjali izkušnje, izvedeli kaj novega, se pogovorili. Tako imenovani muzejski večeri so za Škofjo Loko že tradicija, saj so bili organizirani že večkrat, nato je vrnema za nekaj časa popustila, pa so jih potem spet organizirali. Po dr. Pavletu Blazniku so jih poimenovali zato, ker je bil prav on najboljši poznavalec zgodovine Škofje Loke in loškega gospostva, njegovo delo in vztrajno raziskovanje pa naj bi bilo tudi spodbuda za mlade raziskovalce. Veliko zgodovinarjev, arheologov, pa tudi ljubiteljev svojega kraja in njegove zgodovine pa je bilo v četrtek popoldne na loškem gradu dokaz, da se je iz zgodovine mogoče marsikaj naučiti.

Vinko Demšar

»Raziskovanje različnih virov je pomembno za gradnjo mozaika naše preteklosti. Je zahtevno delo, zanj je potrebno veliko časa. Mislim, da je najvažnejše na tem srečanju, da si med seboj izmenjujemo izkušnje, saj marsikoga zanimajo raziskave drugega, prav na tem srečanju, pa namje lahko opozorimo, kajti morda neko drug ni imel časa tega raziskovati, morda ni imel potrebnih virov, vplede v arhiv. Tudi dr. Pavle Blaznik ni nikoli skrival svojih raziskav, novo odkritih podatkov, temveč nas je celo spodbujal, da nadaljujemo z delom. Vesel sem, da je na Blaznikov večer prišlo precej strokovnjakov, pa tudi tistih, ki jim je to le ljubiteljsko delo, ki jih zgodovina zanima. Takšne večere bomo še organizirali, ne vem pa še, kako pogosto.«

grede izveš veliko zanimivih podatkov, ki jih lahko povežeš v sklop svojih spoznanj.

Metod Benedik: »Lansmo v Škofji Loki pri kapucinskem arhivu odprli tudi knjižnico, ki je namenjena vsem, ki jih zanima zgodovina. Ob selitvi smo našli precej novih stvari, pridiglih traktatov. Zelo zanimiva je tudi kronika kapucinskega samostana. Veliko stvari pa bo še treba urediti, saj je v knjižnici le del gradiva, precej dela pa nas še čaka. Raziskovanje gradiva iz muzeja pa je zanimivo tako za zgodovinarje, slaviste in teologe, tako da je v arhivu moč narediti marsikatero koristno diplomsko nalogo in doktorsko dizertacijo.«

V. Stanovnik

Zorka Šubic

»Zaposla na sem v Loškem Muzeju, nisem zgodovinar, ampak arheolog. Star prstan, ki sem ga predstavila na srečanju, je seveda zgodovinski vir, z napisom, je del življenja in zato vreden raziskovanja. Mislim, da je današnje srečanje zelo dober način, da mimoslovo izveš veliko zanimivih podatkov, ki jih lahko povežeš v sklop svojih spoznanj.«

Judita Pegam

»Na današnjem srečanju sem predstavila arhiv škofje-loškega planinskega društva. To pa je le ena od stvari, ki jih je moč poiskati v arhivu. Marsikoga zanima, kaj vse je moč najti v arhivu in takšen večer, kot je današnji, je zato lahko zelo zanimiv. To je pokazala tudi precejšnija udeležba in zanimanje Ločanov, ki so prišli sem.«

V. Stanovnik

Da se ne bi ponovilo Tavčarjevo Visoko

Loški grad potreben obnove

Škofja Loka, 17. januarja — Loški muzej in kulturna skupnost opozarjata na razpoke v grajskem zidovju, katerega temelji se na posameznih mestih posedajo; Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij iz ljubljane ugotavlja, da se del zgradbe traktu gradu že ob manjšem potresu lahko zapelje v dolino.

Nič bolje ne kaže z grajsko streho. Na osrednji stavbi so jo obnovili pred petimi leti, potem je zmanjkalo denarja. Najbolj občutljiv je severni trakt, katerega ostrešje je že tako trhlo, da bo prejal slej popustilo pod težo snega ali vetra.

Arhitekti ljubljanske fakultete so že 1985. leta izdelali elaborat in program prenove gradu, ki bi po današnjih cenah terjala

50 milijard dinarjev. Seveda tako velikega denarja še dolgo ne bo mogoče (hkrati) zbrati, nujno pa bi se bilo že letos lotiti najbolj pereče strešne konstrukcije in tudi zidovja.

Prenova gradu, grajske kapele in kašče na Spodnjem trgu, s katerimi upravlja Loški muzej, je bila že v lanskem programu občinske kulturne skupnosti, ki pa ni zmogla ubogih 6,27 milijona dinarjev. Tako je običajni denar kulturne skupnosti Slovenije, ki sicer prispeva za obnovo enko vsoto, kot jo zberejo v občini.

Sklep precej široko zastavljene sestanka »zainteresiranih« za loški grad novembra lani je bil, da se obnova ne bo napajala iz višje prispevne stopnje za kul-

turno skupnost, ker se loški gospodarstva ne sme dodatno obremenjevati. Z drugimi besedami: »kulturni dinar« naj muzej in kulturna skupnost najdejo kjer vesta in znata (kjer drugje) kot prav pri združenem delovanju Kulturniki, že po naravi ne pretirano dobri ekonomisti, zdaj pa novno kličejo, da brez sistemsko rešitve denarja ne bo.

Kaj loški grad in sploh kulturna dediščina pomeni za tisoletno mesto, kako škoda je republikanskega dinarja, ki se kotali mimo, v občini, kjer se znajo dogovoriti, je gotovo jasno tudi skrajnemu nevednežu. Zato bi bil za čas, da se v Loki nehajo sprene vedati, zanašati in valiti breme drug na drugega; ko (če) se bo gradu res kaj zgodilo, bo pozno iskati krivica in tudi denar. Ali pa je, žal, res tako, da se hiša mora podreti, da se kdo zganeti.

H. Jelovčan

V radovljiškem obrtnem združenju predlagajo

Breme naj se enakomerneje porazdeli

Radovljica, 15. januarja — Obrtniki iz radovljiške občine, ki neposredno sodelujejo z delovnimi organizacijami, so v zadnjem četrtletju minulega leta dosegli skoraj za polovico slabše poslovne rezultate kot v prejšnjih mesecih. Tudi letos jim ne kaže dosti boljše: sklenili so manj pogodb in tudi naročila so manjša. Pa ne gre le za te, kriza je, vsaj tako zatrjujejo v obrtnem združenju, zajela tudi ostale obrtnike. Promet se bo realno zmanjšal, v občinski proračun pa bodo morali po novem (odkar je ukinjen posebni občinski davek od prodaje alkoholnih pijač) prispevati še več kot doslej.

Ob vsem tem je razumljiva pobuda združenja, naj se breme enakomerneje porazdeli med obrtnike, pač glede na doseženi dohodek in pogoje dela. Predlagajo, naj bi bila med rednimi in popoldanskimi obrtniki večja razlika v davčni stopnji. Za prve je zdaj 35-odstotna, za druge 40-odstotna; menijo pa, da bi morala biti za te še za pet stopenj višja. Večja razlika bi spodbujala »popoldance«, da bi hitreje prehajali med redne obrtnike, pa tudi sicer je opredeljeno, naj se ne bi ukvarjali s proizvodno dejavnostjo, temveč le z deficitarnimi uslužbno dejavnostmi obrtni.

Merila za »pavljaliste« (teh je v radovljiški občini več kot polovica) so še premalo razdeljena. Pa ne le to: združenje predlaga, naj bi v odlok o davkih občanov vnesli določilo, da bi pavšalni davek med letom usklajevali z rastjo inflacije. S tem bi »pavljaliste« izenačili s tistimi obrtniki, ki vodijo knjige.

Precej pripomb je na davčne olajšave. V združenju menijo, naj se pri tem upošteva tudi nadomestilo uvoza. Olajšave za vsakega novo zaposlenega delavca naj bodo večje, kot so zdaj, predlagajo pa jih tudi za zaposlovanje invalidov.

Obrtniki se ne strinjajo, da bi ukinili občinski sklad za razvoj drobne gospodarstva. Nasprotno: po njihovem mnenju naj bi se treba še okrepiti in hkrati preveriti, kako je z najemnino in vračanjem vloženega denarja, kako so zasedeni prostori, za katera so bila sredstva v celoti ali le delno zagotovljena iz sklada.

Velik nesmisel je vnesti (medfazni) prometni davek. Zdajšnji predpisi namreč dajejo možnost le prvemu iz »vrige« obrtnikov, ki delajo na enem in istem izdelku, da ne zaračuna prometnega davanja na reprodukciji material izdelka za storitev, vsi naslednji pa morajo izdelek dražiti z vmesnim 10-odstotnim davkom (zidava cen!). Obrtniki se že zdaj po povsem zakoniti poti, s poslovanjem cen obrtnih izdelkov, izogibajo plačilu vmesnega davanja, vendar je pri tem veliko dela z evidenco. S spremembo predpisov torej ne bi bil nihče oškodovan, obrtnike bi razbremenili neposredne pisarje.

C. Zaplotnik

D. Sedej